

KEY STATEMENTS FOR THE 2025 THANKSGIVING BLENDING CONFERENCE

**Daini anhtě ra kădawn nga ai gaw hkrung ai shăgan ni hku nna sumsing hte
seng ai Hkristu a prat hte măren re ai, ya nan nan rai nga ai shingran, hkrung ai
shingran rai nga ai.**

**Tatut re ai Emanuela gaw anhtě wěnyi hta ngut kre hpring tsup ai Măsum Lăngai
Kărai a myi man ngu ai teng man lam a Wěnyi rai nga wu ai. Mădu a myi man gaw
lăni hte lăni sha n-ga, ten lăngai hpang lăngai anhtě a wěnyi hta anhtě hte arau tut
nawng anga nga ai.**

**Kărai hte seng ai Măsum Lăngai Măbyin a sang lang dik htum hpaw hpyan lam
gaw Mat 28:19 rai nga ai. “Dai măjaw nanhte pru sa nna, măsha amyu baw shăgu
hpe săpe shătai let, Kăwa a, Kăsha a, Chyoipra ai Wěnyi a amying nsang hta,
shanhtě hpe Baptisma jaw nhtawm’**

**Ninggawn tawa hta kăba htum ai mădung măhkrung măsă lăhkawng nga ai – Kărai
Kăsang a ahkang aya hte Satan a gum lang ai lam rai nga ai. Kărai Kăsang hte
Satan a lăpran shăbung n lu ai dang rang hkat lam gaw ahkang aya hte seng nga ai.**

**Outline of the Messages
for the Thanksgiving Blending Conference
November 27-30, 2025**

GENERAL SUBJECT:

**MAHTE LAIKA HTA HPAW MÄDUN DA AI HTE
MÄREN YAWNG MÄYAWNG SHANG
LAWM AI HKRISTU**

Message One

**Hkrung Ai Shăgan Hku nna Sumsing Hte Seng Ai Hkristu A Prat Hte Măren
Măra, Ya Nan Nan Re Ai Hkrung Ai Shingran**

Hti na chyum daw - Mat.2:1-12, Bhk.24:17, Nin.1:14-19, Dan.12:3.
Shr.1:16, 20, 2:1, 28, 3:1, 22:16, 2Pet.1:19, Nin.22:17, Yud.12-13.

- I. Betlehem măre hta Yesu shăngai wa ai ten; sinpraw mung na hpaji rawng ai ni, Yerusalem de sa du ai rai nna, “Shangai wa sai Yuda hkawhkam wa gaw, kanang rai nga a ta? Shi a shagan hpe sinpraw mung hta e anhte mu lu sa gaw ai rai nna, shi hpe naw ku na sa du ra ga ai,” nga nna san ma ai” (Mat.2:2). Dai lam gaw Bhk 24:17 a ngut kre hpring tsup ai lam rai nga ai, dai gaw “Yaku kaw nna shăgan lăngai mi pru nna” ngu tsun da ai. Dai shăgan gaw Hkristu hpe mădi mădun ai.**
- A. Hpăji rawng ai ni gaw “shăgan lăngai hpe anhte mu ai” (snr) “dai shăgan hpe anhte mu ai” ngu n tsun ai sha, “shi a shăgan hpe mu lu ai” ngu tsun wa ai. Dai shăgan gaw sumsing hte seng ai Hkristu re.
 - B. Dai chyumdaw hta tsun da ai shăgan gaw dai hpăji rawng ai măsha ni hpang sha mădun dan ai rai nga ai. Dai gaw Israela hta nga ai măsha kădai ni hpang de mung n paw pru wa ai. Jew măsha ni hta Hkristu hte seng ai chyum laika nga nhtawm, Mădu gaw găra shăra hta shăngai wa na hpe chye ai lam nga timung (Mat.2:4-6), sinpraw mung na hpaji rawng ai ni sha Hkristu a shăgan hpe mu lu ma ai.
 - C. Jew amyu măsha ni hta Hkristu shăngai wa na shăra hte seng nna laika san san hta sha chye ma ai (Mik.5:2), rai tim dai sinpraw mung na hpăji rawng ai ni gaw Mădu a asak hkrung ai shingran hpe lu la ma ai. Hpang jăhtum hta shăgan gaw Hkristu nga nga ai shăra de shanhte hpe woi awn mat wa ai (Mat.2:1-12).
 - D. Hkristu gaw jet ai ajan rai nga ai (Mal.4:2), rai tim tup hkrak tsun ga nga yang Mădu gaw shăna ningsin prat lăman; jan hku nna paw pru ai lam n nga ai. De mălai Mădu gaw shăgan hku nna htoi tu ai (Shr.2:28). Shăgan gaw shăna hta htoi tu ai, rai tim dai gaw shăni du wa na lam mădi mădun ai (Rom.13:11-14).
 - E. Hkristu gaw shawng nnan lang yu wa ai shăloi, Mădu gaw shăgan hku nna dan dan leng leng yu wa ai, rai tim Mădu lăhkawng lang yu na ai shăloi, Mădu gaw Shi yu na hpe la dingda nga ai Shi a dang lu ai ni a mătu nhtoi gin tawng (Shr. 2:28, 22:16) rai na ra ai. Kăga măsha ni yawng hpang chyawm; Hkristu gaw hpang daw hta jan hku nna paw pru wa na rai nga ai (Mal. 4:2, mădun. Mat.13:43).
- II. Mat 2:1-12 hta Hkristu hpe mu tam ai lam gaw asak hkrung ai gin lam re hpe hpaw mădun da ai. Dai gaw chyum laika a shărin achyin ai hte seng nna hpăji ginlam san san sha n rai nga ai.**
- A. Shăgan gaw chyoipra ai mungdan hta na htingnu, Jew htung tăra kă-ang, hkin jawng agyi ni, lăika ka ai săra ni, Hparishe ni, nawku măkam hte seng ai măsha yawng hta na tsan ai shăra hta dan pru wa ai. De a mălai shăgan gaw mai gan myu măsha ni a mungdan hta Hkristu a lăma ma mădun dan ai lam nga taw ai.
 - B. Chyum laika hpe anhte lăta hta jum da nna, Hkristu gaw Betlehem măre hta shăngai wa na ngu tsun da ai Mik 5:2 hpe hti ai hte sha gaw amu n byin ai. Anhte hta chyum laika nga yang nga na, rai tim sumsing hte seng ai shăgan hte dum hprut mat ai lam nga yang nga chye ai.
 - C. Shăgan gaw asak hkrung ai hpaw mădun lam, asak hkrung ai shingran rai nna, dingsa, si nga ai shărin achyin lam hte seng ai chyum măchye măchyang n rai nga ai, Mik 5:2 hpe chyăsi hku nna chyě chyang da n mai ai. Daini anhte hta ra kădawn ai lam gaw chyum laika hpe chye chyang lam san san

sha nrai, sumsing hte seng ai shingran, prat hte mären, käläng ta byin ai shingran, asak hkrung ai shingran, mäsha a myit jäsät ni gälöi n shärin lu ai shingran rai nga ai.

- D. Anhte hta chyum laika hpe chye chyang lam nga ai rai yang pyi naw, anhte gaw Yesu nga nga ai dai lam hte dai nta de woi awn ya na; käläng ta re ai, prat hte mären rai nga ai asak hkrung ai shägan hpe ra nga dingyang re.
- E. Asak hkrung ai shingran hpe mu ngut ai h pang hpäji rawng ai ni gaw shanhte a shinggyim myit jäsät hte rau lam shut mat wa nhtawm, Jew mungdan a Yerusalem märe, de a hkawhkam nga na zawn sawn ai shära de sa du ma ai. Shanhte lam shut mat ai lam gaw lasha ma käji law law hpe si ai lam byin shängun ai – Mat. 2:16.
- F. Shanhtë gaw Yerusalem märe de du nhtawm ‘Shangai wa sai Yuda hkawmhkam wa gaw, kanang rai nga a ta?’ ngu san ma yang, chyum laika hta ẽ “Herod hkawhkam dai ga hpe na jang, shi hte Yerusalem na yawng hte hte rau myit kahpra nga ma ai lam” ka tawn ai- Käji.3.
1. Shanhte gaw dai shiga hpe na ai shaloi shanhte käbu gära lam nga ging ai. De mälai shanhte hta myit ru myit tsang lam nga ma ai. Dai lam gaw käga ginlam n re sha, shanhte gaw hkye la Mädu hpe käja wa teng teng tam ai lam n nga ai mäjaw rai nga ai (Mädu Kärai yu wa na mätu la dingda nga ai (snr) shälun la ai hkrum na mätu la dingda nga ai Hkristan lăngai gaw dai lam hpe sädi jaw ai lam hku nna la lang ra ai)- mädun; Gsh. 4:23.
 2. Mädu Kärai hta kamsham ai wa lăngai gaw shi a kăta daw hkam sha lam hta tsawra myit hku nna Mädu Kärai a mărang e ahtawk hkra n hkrum yang, shi gaw Hkristan lăngai hku nna shăga shămying hkrum na n ging ai- 2Tm. 4:8, Mak. 12:30, 1Ko.2:9.
 3. Mädu Kärai yu wa na mätu myit mädä ai (snr) shälun la hkrum na mätu myit mädä nga ai Hkristan lăngai gaw dai lam hpe sädi jaw ai lam hku nna la lang ra ai- 2Tm. 4:8, Tit. 2:13, Shr.2:28. 22:20, Mat. 24:40-44. 25:8-13.
- G. Hpäji rawng ai ni gaw chyum ga hte shăding shărai ya hkrum ai h pang (Mat. 2:4-6), shanhte gaw Betlehem märe de sa du nna (käji.8-9), shăgan gaw shanhte h pang käläng bai dan pru wa nhtawm Hkristu nga ai shära de shanhte hpe woi awn mat wa ai, “Dai shagan hpe mu ai shaloi, shanhte nachying kabu gara nga ma ai” (käji.10).
1. Hpäji rawng ai ni gaw chyum laika hku nna shărai hkrum nhtawm, jaw käja ai lam ntsa hta bai du wa ai shaloi shăgan gaw shanhte h pang käläng bai dan pru wa ai. Asak hkrung ai shingran gaw gälöi mung chyum laika hte arau gindun taw nga ai.
 2. Hkin jawng agyi ni gaw jep ai tăra hpe mäsha ni h pang shärin achyin ai ni rai nna (Mal.2:7), laika ka ai sära ni gaw chyum laika hpe chye chyang ai ni rai ma ai (Ezr.7:6). Hkin jawng agyi ni hte laika ka sära ni gaw Hkristu a shăngai wa na lam hte seng ai mächye mächyang timung (Mat.2:5-6), sinpraw mung kaw na hpäji rawng ai ni hte n bung ai sha shanhte gaw shingran hpe n mu lu ma ai zawn, Hkristu hpe tam măyu ai myit mäsın mung n nga ma ai.
 3. Anhte gaw kăde ram “chyum hte seng ai” rai nga timung, Mädu Kärai a man hpe sum nga ai rai yang anhte tsep kawp shut nga sai. Mädu Kärai hpe tam na mätu hte h pang hkan na mätu Ga Shăka Ningnan lădat gaw Mädu a mākoi măgap da ai myi man hta tut nawng asak hkrung na lam nan rai nga ai- Yhn.5:39-40. Esa.45:15, Pru.33:11,14. Mädun; 2Ko.5:16.
 4. Chyum laika hte seng ai hpäji hpe tam mähkawng da na mätu loi nga ai, rai tim anhte hta hkrung ai mătun măroi lam nga măyu ai rai yang, anhte gaw Mädu Kärai hte arau hkau chyap ai mătut mähkai lam hta asak hkrung ra ai. Anhte gaw Mädu hte arau kăhkyin gumdin lam nga ra ai-2:10-14.
 5. Sinpraw hpäji rawng ai ni gaw Hkristu hpe mu ma sai rai nhtawm, shi hpe naw ku mu ai: dai h pang shanhte gaw Herod h pang hku bai n hprang wa mu ga, yup mang hta shanhte hpe madun dan mu ai majaw, shanhte gaw tinang a mung de, lam kaga hku wa mat ma ai.

III. Hkristu a h pang hkan ai sädi dung ai ni gaw htoi tu ai, asak hkrung ai shăgan ni rai nga nna, Mädu a hkrang bung măyat byin na mätu htoi tu ai, asak hkrung ai shăgan hku nna Hkristu h pang hkan ai ni rai nga ai- Dan.12:3, mädun; Nin.22:16.

- A. Asak hkrung ai shăgan ni gaw Kärai Käsang a yaw mäsing a kă-ang dăju hte seng ai hte ninggawn ta-wa hte seng ai rai nga ai Hkristu a sumsing hte seng ai, hkrung ai, prat hte mären rai nga ai, käläng ta byin ai shingran h pang de hkan nang ma ai- Kas.26:16-18. Kol.1:17b,18b.

- B. Asak hkrung ai shāgan ni gaw Kārai Kāsang a māsha ni hpe shaman chyeju jaw ai ni rai ma ai. Anhte gaw Kārai Kāsang a māsha ni a mātu Mādu Kārai hpe shākawn māgang, mākam māsham hta shanhte hpe shākawn ga tsun māgang, anhte gaw tinang hkum hpe Kārai Kāsang a shaman chyeju npu hta tawn da māgang rai nga ai- Bhk.24:9. Nin.12:2-3. 22:17.
- C. Asak hkrung ai shāgan ni gaw chyum laika a myi htoi ga hpe “nsin sin ai shāra de htoi tu nga ai pyengdin hpe zawn” ahkyak tawn ma ai, dai hku hte nhtoi gintawng hku nna Hkristu gaw shanhte myit māsini ni hta lāni hte lāni dan pru wa lu ai. Anhte gaw chyum laika hta nga ai ga māsuni hpe ahkyak tawn ai rai yang, nhtoi gintawng hku nna; Mādu teng sha nan dan pru wa ai ten n du shi yang, daini anhtē nga nga ai shāra hta shutshai nga ai ningsin lādaw hta htoi tu u ga; anhtē a myit māsini ni hta Mādu htoi tu lam nga na rai nga ai- 2Pet.1:19, Yhn.6:63. Shr.2:28. 22:16. 2Tm.4:8.
1. Nhtoi gintawng a mādung mähkrun lam hta Hkristan lāngai gaw jāhpawt mānap jau jau su hprang lam nga ra ai, hpa mājaw nga yang jāhpawt jau jau gaw Mādu Kārai hte hkrum tsup na mātu (Kārai Kāsang hte kănawn mązum na, shākawn let mähkawn hkawn na mātu, chyum laika hpe ga mächyan hte arau akyu hpyi hti na, Mādu Kārai hpang de akyu hpyi na mātu) kāja dik htum ai aten rai nga ai- Smg.7:12. Shk.5:1-3. 57:16-17. 63:1-8, 90:14. 92:1-2. 108:2-3. 143:8. Pru.16:21.
 2. Mādu Kārai gaw Mādu hpe tsawra ai ni, Mādu hpe la dingda nga ai ni hpang nhtoi gintawng hku nna tinang hkum hpe mākoi māgap let ap jaw na rai nga ai, shāloi she shanhte gaw aten lādaw loi na mat ai hpang Mādu bai yu wa ai lam hta Mādu a man zet lāli ai lam hpe chyim yu lu na rai nga ai- 1Ht.5:6. Shr.2:28. 3:2-3. 16:15.
- D. Asak hkrung ai shāgan ni gaw htam sānit shātsaw da ai Wenyi hpe kābu gāra lu nna, Mādu hte hpring nga let, Mādu gaw shanhte hpe Kārai Kāsang a gawgap ai lam a mātu htam shātsaw let asak hkrung ai lam hte htam shātsaw ya nhtawm htoi tu nga shāngun wu ai- Shr.3:1. 4:5. 5:6.
- E. Asak hkrung ai shāgan ni gaw Hpung ni a kāsā ni rai nna, Kārai Kāsang a kāsā hte Kārai Kāsang hta na zet lāli ai kābu hpa shiga hku nna Pneumatic Hkristu hpe kābu gāra let, hkrum kādup hkam sha nga ai, dai hku nna shanhte gaw Yesu a sak se hkam ai lam a mātu zet lāli ai, tātut rai nga ai Hkristu hpe Kārai Kāsang a māsha ni a kāta de kārān kächyan ya lu na rai nga ai- 1:16,20. 2:1. Mal. 3:1-3.
- F. Asak hkrung ai shāgan ni gaw “Myit māsini na chying kātu ai ni” hte “Na chying tam bram ai myit māsini ni” nga ma ai. Shanhtē gaw Kārai a sumtsaw ni rai nna, ‘tinang a shawng hta na shāgan ni zawn’ Mādu a hpyen wa hpe Kārai hte arau ninghkap gāsāt ai ni rai ma ai, dai hku nna shanhte gaw “Hpung shingkang atsam hte paw pru wa ai jan zawn”, “Kāwa a mungdan hta jan zawn htoi ahkung ai ni” rai na mārā ai- Trg. 5:15-16. 20,31. Dan.11:32. Mat. 13:43.
- G. Asak hkrung ai shāgan ni gaw Yehowa hpe hkrit kāmyni ai ni, Kāwa a nchyang māyam wa a ga ndat hpe mādat hkam la ai ni, Yehowa hta kamhpa ai ni rai nga ai, dai hku nna, shanhte gaw ningsin hta hkawm sa ai shāloi nhtoi hpe lu la na re- Esa. 50:10-11. Shk. 139:7-12. 23-24.
1. Tinang a mātu nhtoi hpe gālāw la ai ni, Kārai Kāsang a nhtoi hta nga nga na mālāi, tinang dinghkrai gālāw la ai nhtoi hta hkawm sa ai ni gaw myit pu myit ba lam hpe hkrum sha na rai nga ai- Esa.50:11.
 2. Dai lam gaw anhte hpang sādi jaw ai lam rai ra ai, shāloi she anhte gaw tinang ding hkrai mātu gālāw da ai nhtoi hta n rai, Kārai Kāsang jaw da ai nhtoi hta hkawm sa lu na rai nga ai, “sa ma rit; Yehowa a nhtoi hta hkan hkawm sa ga” (2:5).
- H. Hkrung ai shāga ni gaw Mādu a hpungjat hpan da ai lam hte arau, Kārai ē bai gram lājang lu la ai lam a mālāi ya shāni shāgrin tawn ai shāgan ni hte shingdaw da nna, dai hta shanhtē gaw shanhtē a htoi tu ai lam a mārāng ē up hkang nga ma ai. Htoi tu ai lam nga ai shāra hta asak a gālu kāba lam nga lu u ga; up hkang lam nga nga ai- Nin. 1:14-19.
- I. Hkrang nsam gālāi shai ai bum ntsa, Mādu Yesu a htoi kābrim ai lam gaw dā-gu hta; mungdan a yu wa ai lam rai nga ai. Dai htoi tu kābrim ai lam gaw teng sha Māsum lāngai Kārai a up hkang ai lam nan rai nga ai- Mat.17:1-8. Mrk. 9:1-8.
- J. Kārai Kāsang a up hkang lam, Kārai Kāsang a ning ngai ai lam hku nna de a shaman chyeju ni hte kābu gāra lam yawng hte arau, Kārai Kāsang a mungdan gaw htoi tu ai lam hte anhte ntsa htoi tu kābrim ai lam hku nna Mādu Yesu a chyam bra rawt jat ai lam rai nga ai.
- K. Mungdan gaw Mādu Yesu a jet ai htoi tu lam nan rai nga ai. Mādu gaw anhte ntsa htoi tu nhtawm anhte gaw dai htoi tu ai npu hta nga ai shāloi, anhte a asak gālu kāba wa ai lam a mātu anhte kātā

daw hta Kărai Kăsang a up hkan ai lam hte ning ngai nga ai npu hta; Mungdan hta ẽ anhte nga nga lu ai rai nga ai.

L. Ginyawm kumla hta “Pran mat ai shăgan ni” rai nga ai nkau mung nga nga ai- Yud.12-13.

1. Pran ai shăgan ni a shing daw hpaw mădun lam gaw shut shai shărin ai ni, măkam shut mat ai ni gaw sumsing hte seng ai hpaw hpyan lam a n-gălai shai lu ai teng man ai lam hta ngang ngang jung da ai lam n nga ai sha; Kărai Kăsang a shăgan ni hte bung ai masha ni a lâpran bu hkawm len hkawm nga ai hpe mădi mădun ai.
2. Shut shai shăgun ai măkam shut nga ai ni gaw daini na pran ai shăgan ni rai nna, hpang jăhtum hta shanhte gaw kălang ta ningsin hta htawng shăren hkrum na rai nga ai, dai gaw htani htana prat lădaw hta shanhte a mătu măzing da ya ai lam rai nga ai.
3. Buga Hpung ni gaw Kărai Yaw măsing a bandung n re lam, Hkristu Hkumhkrang a teng man lam de du wa lu u ga; lam măhkrum sha re lam shărin achyin n-gălaw ai ni yawng gaw, ndai prat na Kărai a amu măga ra kădawn lam hte bung pre lam n nga ai. Hkristu Hkumhkrang a teng man lam a mătu Hpung ni a gumhpawn ai lam kaw nna anhtẽ hpe hkum pat nga ai kădai nnga; Pran ai shăgan ni rai ma ai. Jet ai shăgan ni gaw masha law law hpe dinghpring ai lam de nhtang wa shăgun ai ni rai nna, masha ni hpe lam n shădam ai sha, teng man ai lam de nhtang wa shăgun ai ni rai ma ai.
4. Daini asak hkrung ai shăgan hte shăgan ni gaw anhte hte ntsan nga ai- shanhte gaw Hkristu Hkumhkrang a tătut re ai dandawng lam hku nna buga Hpung ni hta, dai hte arau nga nga ai (Shr.1:11,20). Buga hpung ni kă-ang hta asak hkrung ai shăgan nkau nga nga ai. Anhte gaw shanhte hpe mătut măhkai na mătu hte shanhte hte arau chyawm shang lawm na mătu sha ra kădawn ai. Shanhte gaw anhte hpe Yesu nga ai shăra de woi awn ya na re.

M. Mădu Kărai gaw anhte ntsa măsan dum myit nga nna, anhte gaw Mădu Kărai hte hkrum tsup na lu na mătu, mădu hpe nawku na, Mădu hpang anhte a tsawra ai myit hpe daw jau na; teng man ai lam hta găloi mung hkan zing hkrum u ga law. Mădu Kărai gaw anhte yawng hpe hpăji rawng ai ni zawn byin shăgun nna, asak hkrung ai shăgan hpang de hkan let, asak hkrung ai shăgan ni hku nna Mădu a hkrang bung măyat byin wa na mătu Hkristu hpe tam na hte ningnan tam bram mu lu ai lam ni mung nga wa u ga law- mădun; Ehp.5:8-9. Yer.15:16a.

Kārai Kāsang A Shāman Chyēju Hpe Hkap La Lu Na Mātu Māra Kārai Kāsang A Māsha Ni Hpe Shāman Chyēju Jaw Ai Lam

““\Nang hpe shāman ai wa hpe, ngai shāman ya na re ai; nang hpe dāgam ai wa hpe ngai dāgam ka na we ai”- Nin.12:3a

“Nang hpe shāman ai wa gaw shāman chyēju lu la u ga, nang hpe māsa ai wa gaw, mātso hkrum sha u ga”-Buk.24:9a

CWWL, 1978, vol. 1, “Fellowship with the Serving Ones, Volume One,” p. 203:

Mādu Kārai a ningmu hta zuphpawng ni hpe māra shāgun dinglun ai lam gaw, n hkru nshawp ai lam, nsan nseng ai lam re. Mādu Kārai gaw nang hpang “Ndai gaw Nye a Hkumhkrang re. Nang gaw kādai rai ta? Nye Hpung - zuphpawng a mātu tsang mādang hpe jāhkrat na ahkang nang hpe kādai wa jaw wa sata?” ngu tsun wa na re. nang gaw zuphpawng hpe māra tam ai lam lāma ma tsun wa ai shāloi, nang gaw lāngai sha byin ai lam hpe shādaw shāgrawp kau ai lam rai nga ai. Kāga ni gaw na a grai nan hkrak kāja ai Zuphpawng ntsa mu ai ningmu hpe n ra shārawng ai ngu ga! Nang kāning ngu tsun na nta? Ngai gaw Zuphpawng hpe n ra shārawng tim, ndai lam gaw hka bra ai lam hpe shābyin chyē ai lam ngai chye ai a mājaw, ngai hpa mung n wam tsun nngai! Ngai gaw zuphpawng hpe n ra shārawng ai ngu nna tsun gwi hkra ngai gaw kādai wa rai ta? Mādu Kārai a n-gaw nwai htoi tu ai lam gaw anhtē a ntsa de mung, ngai tsaw ngai ra ai ni yawng hpang de mung ahkrang nga u ga law...

Life-study of Exodus, msg. 7, pp. 78-80:

1940 ning jau daw, Shanghai na zuphpawng kāba lāngai hta lāma ma byin lai nna, dai gaw Kārai a māsha ni hpang Mādu gaw gāra hku mu nga ai lam mu lu u ga nga; ngai hpe kārum ya ai. Dai zuphpawng hta mähkrum mādup nga ai Sister lāngai gaw Hpung a hkrat sum ai māsa lam a mājaw myit tsim yam hkrum sha nna, Hpung a gawng mālai Mādu Kārai hpang de mārawn jāhtau akyu hpyi wu ai. Shāyi sha gaw akyu hpyi nga yang, Hpung a mātso dum hpa māsa lam a mājaw nsa kāba shaw ai hte aput angun let nga nga wu ai. Shāyi sha akyu hpyi ngut ai hpang, Hpunau Nee gaw Mādu Kārai hpe shākawn kungdawn ai hte ndau wa nhtawm, Hpung gaw gāloi mung gawng kya ai lam (snr) grit nyem ai lam n nga ai sha, ading yang tsaw tsaw hta nga nga ai a mātu Mādu hpe chyēju shākawn wu ai. Zuphpawng nga ai ni gaw mau mähka mat ma ai. Dai hpang Hpunau Nee gaw Israela amyu sha ni hte seng nna, Balam a myihtoi ga hpe chyena hkawn hkrang u ga; anhtē hpe kārum ya ai. Balam gaw Israela amyu sha ni hpe dāgam dāla ga tsun ya rit; Balak hkawhkam ē shap hkrum ai. Raitim Kārai a māsha ni hpe dāgam mātso ga tsun na mālai, Balam gaw shanhtē hpe shāman chyēju jaw wu ai. Kārai Kāsang a gawng mālai ga tsun let, Balam mung “Yaku hta yubak shi n mu wu ai, Israela hta mara shāgun na n lu wu ai” nga nan tsun wu ai (Buk.23:21). Dai hta n-ga, Buk 24:5 hta Balam mung, “Yaku e, na jang hpang ni, Israela e na sum ni, kade wa htap nga lit hka!” nga nna tsun wu ai. Ndai chyum daw ni hku nna Kārai Kāsang gaw Israela amyu māsha ni hta shut hpyit māra (snr) manghkang hpe n mu wu ai. De mālai, Mādu gaw mai kāja ai lam, htap nga ai lam hte tsawm htap ai lam hpe sha mu wu ai. Daini Hpung hte seng nna mung dai hte mären rai nga ai.

Hpung gaw grit la ai (snr) si taw nga ai ngu hkum tsun! Dai hku grau tsun mägang, nang gaw na hkum nang dāgam dāla npu hta tawn da mägang re. Raitim Hpung asak hkrung lam a mātu, Mādu Kārai hpe shākawn kung dawn nna, dai hte seng ai hkrak kāja ai ga ni hpe sha tsun ai rai yang, nang gaw na hkum nang Kārai a shāman chyēju npu hta tawn da na rai nga ai. Hpung asak hkrung lam hta ngai nga nga ai shāning law law lāman, Hpung a lam hpe n kāja ai māga hku tsun ai wa kādai nnga; Kārai Kāsang a shāman chyēju npu hta nga nga ai lam n mu ga nngai. Ninghtan shai ai māga hku nna, Hpung gaw mātso shāyen re, grit la ai (snr) si taw nga ai ngu nna tsun ai ni yawng gaw dāgam dāla npu hta nga nga ma ai. Hpung a lam kāja ai māga hku nna tsun shāga ai ni, Hpung gaw tsaw awng shārawng hpa hte dai gaw Kārai a nta re lam tsun ndau nga ai ni gaw shāman chyēju hpe hkap la lu ma ai. Ndai lam gaw Doctrine san san sha n rai, dai gaw law la ai chyopra ai ni a mähkrum mādup hte sakse mādun lu ai sakse hkam lam nan rai nga ai.

Kālang mārang ngai gaw Hpung hpe myit daw wa nna, dai hpe kāja ai māga hku nna sawn la ai lam n nga ai aten, nye kätä hta Mādu Kārai gaw ngai hpang sādai jaw shādum shāprang ya ai. Kālang ta ngu na nan, ngai gaw Mādu Kārai māhtang ngai hpe jāsan jāseng ya u ga; hpyi shawn nna, Hpung gaw kade mau hpa rai nga ai lam nna hpang n dau wa nngai. Hpung gaw ngai hpe manhkang jaw chye ai raitim, ngai gaw Hpung hpe tsaw nga dingyang re. Ndai zawn kāja ai kumla māga hta ngai grau grau tsun mägang, ngai gaw Kārai Kāsang a shāman chyēju npu hta grau grau nga wa lu mägang re.

Hpung a lam kăde e tsun ai gaw grau jaw a ta? Na a ga rai kun? (snr) Mădu Kărai a ga rai kun? Htani htana lădaw hta Mădu Kărai a teng teng rai nga ai lam sak se mădun na rai nga ai, hpa măjaw nga yang, htani htana lădaw hta Hpung gaw mau hpa, shingkan dan leng ai lam, grau htum reng htum ai lam nga wa na rai nga ai. Hpung hte seng nna, Hpyen wa a măran shăgun dinglun ai lam ni yawng gaw măsü măgaw ga sha rai nga ai. Hpung gaw mătšan shăyen re (snr) si nga ai ngu nna tsun ai lam gaw nhkru nat hte seng ai măsü măgaw ga hpe tsun kă-ap nga ai lam rai nga ai. Hpung gaw shăgrau shătsaw hkrum nna, grai nan hkrung taw nga ai. Hpunau Nee gaw Balam a myi htoi ga hte seng nna grai nan n-gun ja ai ga shăga ai lam a mătü ngai gaw chyëju dum nga nngai. Dai ga ni gaw Hpung a ya na măsä hte seng ai nye a hkam la lam hpe hpring hpring gălai shai kau ya ai. Dai ga hpe ngai lu la ai aten kaw nna ngai gaw Hpung hpe hpring hpring lak lai shai ai nhtoi hta mu lu sai rai nga ai.

Mădu Kărai mu ai hta grau nna shălai shăjan hkum mu et! Buhkawm laika hta Balam a ga hku nna Mădu Kărai gaw Yaku hta yubak măsä n mu wu ai. Dai rai yang, nang gaw kăning rai nna me mu taw ai rai ni? Nang gaw Kărai Kăsang hta grau hpaji rawng ai rai kun? (snr) grau nna dinghkren mu lu ai rai kun? Chyum laika hta Mădu Kărai gaw Israela hta yubak măsä, manghkang hpe n mu ai lam tsun da ai. Raitim nang gaw Hpung hta mang hkang hkrai hkrai sha mu nngai ngu tsun gwi nga ndai. Hpa hpe nang kam na; lăta la na nni? Mădu Kărai a ningmu rai kun? (snr) na a ningmu rai kun? Mădu Kărai a Hpung hpe mu ai lam hte arau anhtë tsap nga ai rai yang, anhtë gaw shăman chyëju kaw nna dăgam dăla de hkrat sum mat chye ai lam kaw nna; anhtë hpe hkang zing da ya ai hkrum na rai nga ai. Anhtë gaw Hpung hpe kăning rai hpăran hpărang nga ai hpe yawng ahkyak tawn ai lam nga nga mu ga law!

Message Two

Tsi Shāra Hte La Nnan Rai Nga Ai Hkristu

Hti na chyum daw - Mat 9:10-13, 15. Shr 1:7-9

- I. Mahte kābu gāra shiga laika hta Hkristu gaw nawku htung tāra hte ninghtan shai ai lam, Hkristu hte seng ai lam ni gaw nawku htung tāra a shinggan hta sha nga ai lam hpaw mādun da ai.**
- A. Hkristu a shāngai chyinghkai lam, Hkristu hpe tam bram ai lam, Hkristu hpe mādi shādaw ai lam hte Hkristu hpang hkan ai lam yawng gaw nawku htung tāra a shing gan hta rai nga ai – 1:18-23, 2:1-12, 3:1-12, 4:12-22.
 - B. Nawku htung tāra hta lam law law hpe mau hpa lādat hte gālaw gun hpai na myit sawn sumru ai lam yawng gaw nat a agung alauu rai nga ai – kaji 5-7.
 - C. Tsi shāra hte la ningnan hku nna Hkristu gaw nawku htung tāra hte ninghtan shai nga ai – 9:12,15.
 - D. Mādu Yesu gaw nawku htung tāra hte seng ai htung lai len hpe ahkyak tawn ai lam n nga ai. Mādu gaw kāta daw jet ai lam hpe ahkyak taw ai – 15:1-20.
- II. Mahte 9:10-13 hta anhtē gaw Hkristu hpe tsi shāra hku nna hkrum kātup hkam sha ai hte kābu gāra lu ai lam mādi mādun da ya ai.**
- A. Masha ni hpang mungdan a mātu Mādu hpang de hkan na; shaga ai lam hta Mādu Yesu gaw tāra agyi hku n re ai sha, tsi shāra hku nna māgam gun wu ai.
 - B. Tāra agyi a tāra je yang ai lam gaw ding hpring ai lam hkun nan rai nna, tsi shāra a ana shāmai shātsai ya ai lam gaw matsan dum myit hte chyeju hku nan rai nga ai.
 - C. Hkristu gaw tsi shāra hku nna amu gun let, anhtē hpe ana shāmai shātsai na, bai lu la na, su hprang sak hkrung na hte hkye hkrang la na yu wa ai, dai hta n-ga anhtē gaw Mādu a ning nan rai nga ai, sumsing hte seng ai mungdan masha ni byin lu na; bai mahkri shawn gum hpawn hkrum let, dai ni a marang e Mādu gaw ndai hten za nga ai aga ntsa, Mādu a sumsing hte seng ai mungdan hpe grin nga shāngun lu na rai nga ai.
 - D. “Raitim” hkungga jaw ai lam n rai, matsan dum ai lam she ngai tsaw nga nngai, nga ai ga hpe chye lu mu ga, sa sharin la mu:” – kaji 13.
 - 1. Mādu Yesu gaw anhtē a wēinyi māsa mächyi mākaw, yubak a mächyi mākaw lam hpe shāmai shātsai ya ai.
 - 2. Yubak hte si lam lapran hta mächyi mākaw lam ni, ana ahkyā hte gawng kya ai lam ni amyu hkum hkra nga nga ai.
 - 3. Mādu Yesu gaw anhtē a mara ni hpe raw dat ya nna, mahkrun lam shagu hta shāmai shātsai ai lam mung gālaw ya ai.
 - 4. Yubak masha ni hku nna anhtē gaw kāja nan mächyi mākaw nga ga ai, hpa mājaw nga yang anhtē gaw hkum hkrang daw, wēinyi daw, shinggyim lai len hte myit masin daw ni hta mächyi nga ga ai mājaw re, raitim māra raw dat ya ai Mādu hte tsi shāra rai nga ai Yesu gaw anhtē a mächyi mākaw yawng hpe shāmai shātsai ya na dang di lu ai.
 - 5. Anhtē a tsi shāra wa - Mādu gaw anhtē hpang mādung hku nna anhtē a hkum hkrang hta n rai, mādung hku nna anhtē a wēinyi hte anhtē a myit masin hta ana shāmai shātsai ya ai rai nga ai.
 - 6. Mādu Kārai gaw anhtē a hkum hkrang hta ana ahkyā shāmai shātsai ya ai rai rai, n shāmai shātsai ya ai rai rai, anhtē a wēinyi hte myit a daw shan shagu hta chyawm gaw anhtē hpe shāmai shātsai ya na galoī mung jin jin rai nga ai.
 - 7. Anhtē a tsi shāra hku nna Mādu Kārai a ana ahkyā shāmai shātsai ya ai lam gaw mādung hku nna hkum hkrang daw n re sha, wēinyi daw rai nga ai. Mādu gaw anhtē a wēinyi hte semg ai mächyi mākaw lam ni hpe shāmai shātsai ya lu ai Mādu rai nga ai.
 - E. Pawlu mātang shi a hpang daw na amu māgam ni hta ē hkrum mähkrum yawng gaw kam sham ai ni a tsi shāra hku nna Hkristu hpe jaw kāja ai mānu shādan lam nga na mātu anhtē hpe kārūm ya ai re lam hkam la wu ai.
 - 1. 2 Timohti laika 4:20 hta Pawlu gaw “Trohpimu gaw mächyi nna, Melitu märe e ngai tawn da se ai” ngu tsun da ai.
 - 2. Kasa Pawlu gaw dai zawn hku hkau nyi htep ai wa hpe shi mātu māra nga; ana shāmai shātsai akyu hpyi lam n gālaw ai sha, mächyi mākaw ai hta tawn kau da wu ai.
 - 3. Pawlu gaw Timohti a shat kan ana mai tsai wa u ga; shi a ana shāmai shātsai ai chyēju kumhpa hpe n shāman shākyang wu ai (Kasa 19:11-12), de mālai ana mai tsai wa u ga; Shingra Tsi Lādat hte tsi la na shi hpe tsun dan wu ai (1Tm 5:23).

4. Pawlu gaw Timohti hpe tsabyi ntsin kachyi myi, lang na hpaji jaw nna, Trohpimu hpe Melitu märe e tawn kau da wu ai.
 5. Pawlu gaw shi a mu gun manang ni hpe grai nan shinggyim mäsa sa ai mahkrun hta yu lakawn wa wu ai.
 6. Pawlu gaw shanhtê hpe ndai mahkrun hta yu lakawn ya ai mädung gaw jamjau tsin yam hkrum ai aten hta Pawlu hte shi a mu gun manang ni- shinggan daw chyeju kumhpa a atsam npu hta nga nga ma ai hta, kăta daw asak a reng hkang ai npu hta nga nga ma ai măjaw rai nga ai.
 7. Lam lăngai mi gaw asak hta chyeju rai nna, hpang kăga lam langai gaw atsam hta mau hpa lamik kumla atsam hta; chyeju kum hpa rai nga ai.
 8. Pawlu a mähkrum mätup hpe htum htum tsun ga nga yang; daini Hkristu a ana shămai shătsai ai lam gaw Wenyi hte myit a mätu re lam anhtê hpe mu shăngun lu na karum ya ging nga ai.
 9. Ndai shingran hpe anhtê mu na rai yang anhtê gaw Hkristu hta manoi manat let, Mădu hpe anhtê a tsi shăra hku nna hkum kădup kam sha na rai nga ai.
- F. Anhtê a tsi shăra hku nna Hkristu gaw ana shămai shătsai ya na ahkang aya nga ai.
1. Mădu a ana shămai ya ai lam gaw hpung shingkan atsam ginlam san san n rai; ahkang aya hte arau nga ai ginlam mung rai nga ai.
 2. Mădu anhtê hpe shămai shătsai na; alak myi ahtawk hkra n ra ai.
 3. Mădu gaw ga shaga na sha ra nna, Mădu a ahkang aya gaw anhtê hpe ana shămai shătsai ya na; Mădu a ga hte arau du wa ai – Mat 8:8.
 4. Anhtê a tsi shăra gaw Mădu a ahkang aya hte anhtê hpe ana shămai shătsai ya ai.

III. Mahte laika hte Shingran laika ni hta Hkristu hpe la nnan hku nna hpaw mädun da ai – Mat 9:15, Shr 19:7-9.

- A. Mahte 25:1 gaw la nnan hku nna Mădu Yesu hte seng ai bung jat ga rai nga ai.
1. Ndai chyum daw hta Mădu Kărai gaw la nnan, tsaw awng shărawng hpa, lau la hpa măriai hkum hku nna yu sa wa na lam hpaw hpyan da ai.
 2. Chyum laika hta Hkristu gaw num nnan hpe lu na mätu Kărai Kăsang hkum dan dawng lam re hpe hpaw mädun da ai.
 3. Dai măjaw Hkristu a shăra madang gaw la nnan a shăra madang rai nga ai.
 4. La ningnan hku nna Mădu gaw anhtê kabu gara lam a mätu tsaw awng shărawng hpa măriai hkum rai nga ai.
 5. Anhtê gaw Hkristu hpe asak bai lu la ai lam a mätu tsi shăra hku na sha n-ga, Mădu a man hta sak hkung ai kăbu kăra lam a mätu anhtê a la nnan hku nna mung mănu shădan ging ai.
- B. Shingran laika 19:7-9 hta Hkristu hpe la nnan hku nna hpaw mädun da ai.
1. Ndai chyum daw ni hta Mădu Yesu gaw la nnan hku nna săgu kăsha re lam hpaw mädun da ai.
 2. Hkristu hpe săgu kăsha hku nna mung, la nnan hku nna mung hpaw mädun da ai.
 3. Yawhan kăbu găra shiga laika hta Hkristu hpe Yubak gun la mat wa ya na săgu kăsha hku nna mung, num ningnan hpe sa woi na nga; du sa wa ai la ningnan hku nna mung hpaw mädun da ai.
 4. Săgu kăsha gaw hkrang shaw la ai lam a mätu rai nna, la nnan gaw hkungrang na mätu rai nga ai.
 5. Hkrang shaw la ai lam gaw Kărai Kăsang a săgu kăsha hku nna Hkristu marang e ngut kre lai wa nhtawm, hkungran poi gaw yu sa wa na la nnan - Hkristu gaw shi a num nnan hpe lu la ai shaloi byin wa na rai nga ai.
 6. La nnan hku nna Hkristu gaw hkungran poi nga ra na rai nga ai, anhtê a shăra mäsa gaw num nnan shăra mäsa rai nna, yu sa wa na Hkristu a shăra mäsa gaw la ningnan a shăra mäsa rai nga ai.
 7. Anhtê gaw aga ntsa hta nga nna Mădu hpe hkrum zup lu na num nnan byin wa u ga hkyen lăjang nga ai rai nna, Mădu gaw sumsing htap masum hta nga nga let, anhtê hpe hkrum zup na la nnan hku nna yu wa na shăjin shăchyip let nga ai.
 8. Mădu gaw la nnan hku yu sa wa nga nna, anhtê gaw num nnan hku sa wa nga ga ai – Mat 25:1.

Message Three

Yēsu- Kārai Kāsang E Jaw Da Ai Hkaw Hkam-Hkyē Hkrang La Mădu A Mying Nsang Hte

Emanuela-Măsha E Shăga Shămying Ai Hkaw Hkam - Hkyē Hkrang La Mădu A Mying Nsang

Hti na chyum daw - Mat.1:21, 23.18:20, 28:20.

- I. “Shi gaw shadang sha shangai na ru ai rai nna, nang shi a amying hpe, Yesu ngu nna shamyng lu na rai nga ai: kaning rai nme law, shi a amyu hpe tinang a yubak mara kaw na hkye hkrang la na shi rai nga ai,” ngu wu ai.**
- A. Yēsu ngu ai gaw Yēhowa hkyē hkrang la Mădu (snr) Yēhowa a hkyē hkrang la ai lam nga nna lăchyum lu ai- Hebre amying shingteng Yawshu hte bung pre ai Greek amying shingteng rai nga ai. Yēsu gaw anhtē a hkyē hkrang la Mădu hte anhtē a hkyē hkrang la ai lam byin wa ai Yēhowa rai nga ai – Rom.10:12-13, 5:10, Mădun.Hpi.1:19.
- B. Yēsu ngu ai mying nsang hta Yēhowa ngu ai mying nsang mung shang lawm nna, dai gaw “Ngai rai nga ai hte mären, ngai wa rai nga ai” ngu lăchyum lu let, Yēhowa gaw tinang hkrai nga nga ai, tut nawng nga nga ai htăni htăna Mădu, Laisa ten hta nga ai, ya mung nga nga ai, htawm hpang prat hta mung tut nawng nga nga na Mădu hpe mădi mădun ai – Pru.3:14, Shr.1:4.
1. Yēhowa gaw dinggrin anga nga ai Mădu hte tinang hkum hta lai, hpa hpe mung shămyet shănat lam n nga ai lăngai sha re Mădu rai nga ai. “Mădu sha agrin anga nga ai hta anhtē gaw n grin n nga lu ai hpe” kam lu u ga; anhtē a măkam măsham wēnyi hpe shăman ra ai. Mădu gaw yawng măyawng hta lăngai sha re ai Mădu, shădawn ndang ai Mădu rai nhtawm, anhtē gaw hpa mung n rai ga ai – Heb.11:6.
2. Ngai rai nga ai Mădu hku nna, Mădu gaw yawng măyawng shang lawm ai Mădu, mai kăja ai lam hte Mădu a măsha ni ra kădawn lam yawng a teng man ai lam mung rai nga ai – Yhn.6:35, 8:12, 10:14, 11:25, 14:6.
3. Anhtē kamsham ai ni hta Gumhpraw lakmat (Cheque) lăngai nga ai lam, dai Gumhpraw lakmat ntsa shădawn shădang (Amount) ka na shăra hta shăra man tawn da ya ai hte; anhtē ra kădawn ai măde ka bang mai ai ngu anhtē tsun lu ai. Yēsu gaw nhtoi, asak, atsam, hpaji, chyoipra ai lam (snr) dinghpring ai lam- zawn re ai anhtē ra măra rai nga wu ai. Anhtē ra măra yawng hpe Yēsu a amying nsang hta tam mu lu ga ai.
- C. Yēsu gaw anhtē a Yawshu, anhtē hpe bansa shăra kăta de woi wa ya ai Mădu rai nga ai, Dai bansa shăra gaw anhtē a mătu, kăja ai lămu ga ngu ai Mădu shi hkum nan rai nga ai – Heb.4:8, Mat.11:28-29.
- D. Mădu mying nsang, Mădu a mărai hkum gaw, yawng măyawng shang lawm ai, pawng gum hpawn da ai Wēnyi rai nga ai. Shl.1:23-30, Hpi.1:19.
- E. Yēsu a mying nsang gaw mying ni yawng hta grau htum ai mying nsang rai nga ai – 2:9-10.
1. Yēsu a mying nsang gaw, anhtē a mătu dai mying nsang kăta de kam sham na mătu rai nga ai – Yhn.1:12.
2. Yēsu a mying nsang gaw anhtē a mătu, dai mying ning sang kăta de baptisma hkam na mătu rai nga ai – Kas.8:16, 19:5.
3. Yēsu a mying nsang gaw anhtē hkyē hkrang la hkum na mătu rai nga ai – 4:12.
4. Yēsu a mying nsang gaw anhtē ana shămai shătsai hkum na mătu, mung rai nga ai - 3:6, 4:10.
5. Yēsu a mying nsang gaw anhtē kăshin hkum na mătu, jăsan jăseng hkum na hte ding hpring ai de du na mătu rai nga ai – 1Ko.6:11.
6. Yēsu a mying nsang gaw anhtē shăga na mătu rai nga ai – Rom.10:13, 1Ko.1:2. Kas.9:14, Nn.4:26.
7. Wēnyi gaw anhtē mărawp bang na mătu, sum sing hte seng ai nbung rai nga ai. Mădu a mying nsang hpe shăga na mătu, anhtē a wēnyi hpe shăman ai hte anhtē gaw wēnyi hpe mărawp bang ai rai nna, dai zawn, mărawp bnag ai a mărang e Wēnyi hpe anhtē hkap la lu ga ai – Yhn.20:22, Gal.3:2, 1Hte.5:17, Srs3:55-56, Shăkawn măhkawn 147, (Eng#255).
- F. Mădu Kārai a mying ning sang hpe shăga ai lam gaw –
1. Hkyē hkrang la hkum na mătu – Rom.10:13.

2. Ruyak kyindut, mang hkang, yawn hkyen lam hte tsin yam kaw na hkyē hkrang la hkrum na mātu – Shk.18:6, 118:5,86:7,50;15,81:7,116:3-4.
 3. Kārai Kāsang a shāwang tsawra myit hpe hkam sha na mātu – 86:5.
 4. Kārai Kāsang a hkyē hkrang la ai lam hpe shang lawm kănawn mǎzum na mātu – 116:2,4,13,17.
 5. Wēnyi hpe hkap la lu na mātu – Ksa.2:17,21.
 6. Myit dik shāngun na mātu mǎra wēnyi hte seng ai hka hpe lu na mātu hte wēnyi hte seng ai mǎlu mǎsha hpe sha na mātu - Esa.55:1-2.
 7. Mǎdu Kārai a sut su ai lam ni hpe kǎbu gara lu na mātu – Rom.10:12,1Ko.12:3bTar.4:7, Skn.145;18.
 8. Tinang hkum shādut la na mātu – Esa.64:7.
 9. Yēsu a mying nsang gaw anhtē a mātu mǎra dai mying nsang hta akyu hpyi na mātu rai nga ai – Yhn.14:13,15:16,16:24.
 10. Yēsu a mying nsang gaw anhtē a mātu dai mying nsang kǎta de zup hpawng na mātu rai nga ai – Mat.18:20.
 11. Yēsu a mying nsang gaw anhtē a mātu, nhkru ai nat ni hpe gawt kau na mātu rai nga ai – Ksa.16:18.
 12. Yēsu a mying nsang gaw anhtē a mātu dai mying nsang kǎta hta gwi gwi tsun shǎpraw na mātu rai nga ai – 9:27.
- G. Satan gaw Yēsu a mying nsang hpe nju n dawng ai.
1. Satan gaw Yēsu a mying nsang hpe gǎsat na mātu mǎsha hpe jai lang ai – mǎdun; Ksa.26:9.
 2. Nawku htung tāra na ni gaw Yēsu a mying nsang hpe gǎsat nhtawm, kam sham mǎsha ni hpe dai mying nsang hta hkaw tsun ai lam, (snr) shǎrin achyin ai lam n'gǎlaw na mātu pat hkum da ai – 4:17;18,5:40.
 3. Kǎsa ni gaw zing ri hkum ai shǎloi, Yēsu mying nsang a mǎjaw she gǎya hkum ga ai ngu sawn la ai hte kǎbu gǎra ma ai – 5:41,15:26.
- H. Mǎdu Yēsu gaw Hpiladehpi mǎre hta nga nga ai, dang lu ai ni hpe shākawn wu ai, hpa mǎjaw nga yang shanhtē gaw Mǎdu Yēsu mying nsang hpe n nyet kau ai mǎjaw rai nga ai – Shr.3:8.
1. Bai lu la hkrum ai Hpung gaw Mǎdu Yēsu a mying nsang hta lai nna, kǎga mying shingteng yawng hpe nyet kau nhtawm, Mǎdu Kārai hte tsep kawp seng nga ai.
 2. Mǎdu Kārai a mying nsang hta lai, kǎga lǎma ma hpe la lang ai hte Hpung hpe mying shǎmying ya ai lam gaw wēnyi hte seng ai hpye ai amu gǎlaw ai nan rai nga ai. Hkristu hta mǎhtan da nna, hpaw san ai hkawn sek ngu ai Hpung hta, shi mǎdu wa a mying hta lai, kǎga mying n nga ging ai.

II. “Yu u dai hkawn sek gaw, na-um nasin rai wa na rai nna, shǎdang sha shǎngai na ra ai, shi a amying Emanuela shǎmying ya na ma ru ai” – Mat. 1:23.

- A. Yēsu ngu ai gaw, Kārai Kāsang e jaw da ai hkaw hkam- hkyē Mǎdu a mying nsang rai nhtawm, Emanuela gaw, mǎsha e shǎga ai hkawm hkam – hkyē Mǎdu a mying nsang rai nga ai – kǎji 23.
- B. Mahte laika gaw Emanuela ngu ai- anhtē hte rau rai nga na hte mǎsha ru di hkam ai Kārai hte seng ai laika rai nga ai.
- C. Emanuela hta yawng mǎyawng shang lawm nga ai – Hpi.1:19.
1. Mǎdu gaw shawng nnan anhtē a hkyē hkrang la Mǎdu (Luk.2:11) dai hpang anhtē a hkrang shaw la Mǎdu (Yhn.1:29, Rom.3:24), dai hpang anhtē hpe asak jaw ai wa (1Ko.15:45b) byin ngut ai hpang, yawng mǎyawng shang lawm ai, kǎta ẽ shǎnu nga ai Wēnyi rai nga ai (Yhn.14:16, Rom.8:9-11).
 2. Kǎja wa teng teng, ga shǎka ning nan yawng hta shang lawm ai gaw Emanuela (Mat.1:23,18:20,28:20, Shr.21:3) rai nhtawm, Hkristu a daw shan ngu ai Hkristu a kam sham mǎsha ni yawng gaw, ndai grau htum ai Emanuela ngu ai, gum hpawn da ai Hkristu a daw shan ni rai ma ai (1Ko.12:12, Kol.3:10:11).
- D. Tatut re ai Emanuela gaw anhtē a wēnyi hta ngut kre hpring tsup ai mǎsum lǎngai Kārai a myi man ngu ai Wēnyi mǎjing rai nga ai. Mǎdu a myiman gaw lǎni hte lǎni sha n'ga, ten hte ten anhtē wēnyi hta anhtē hte rau nga nga ai – Yhn.1:14,14:16-20, 1Ko.15:45b, 2Ti.4:22.
1. Mǎdu gaw anhtē a zup hpawng ai lam ni hta anhtē hte rau nga nga ai – Mat.18:20.
 2. Mǎdu gaw anhtē hte rau ten shǎgu n hprai ai sha nga nga ai – 28:20.

3. Mădu gaw anhtē wēnyi hte rau nga nga ai – 2Ti.4:22.
 4. Daini anhtē a wēnyi gaw Emanuela a lămu ga rai nga ai – Esa.8:7-8.
 5. Kărai Kăsang gaw anhtē hte rau nga nga sai măjaw, hpyen wa gaw Emanuela lămu ga hpe găloi mung zing mădu la lu na n rai nga ai -kăji.10, mădun;1Yhn.5:4, Yhn.3:6.
 6. Anhtē gaw Mădu a chyopra ai mungga hpe shărin achyin na mătu, arau zup hpawng ai shăra hta măsum lăngai Kărai a myi man hpe kăbu găra lu ga ai – Mat.18:20, 28:20, Skn.119:30, Ksa.6:4.
 7. Anhtē gaw măsum lăngai Kărai a myi man ngu ai wēnyi kaw nna, chyēju hte simsa ai lam hpe kăbu găra lu ga ai – Gal.6:18, KsaW.9:31.
 8. Wēnyi a woi awn ai lam hte sakse hkam ai lam ni gaw Mădu a myiman rai nga ai – Rom.8:14,16.
 9. Anhtē gaw Wēnyi ngu ai Mădu a myi man kaw nna, măsum lăngai Kărai a kăran kăchyan lam hpe kăbu găra lu ga ai – 2Ko.13:14.
- E. Emanuela ngu ai Hkristu hte rau asak hkrung na hte, anhtē gaw Mădu a Kărai hte seng ai myiman hta nga na mătu ra nga ai, dai myi man gaw măsum lăngai Kărai a ngut kre hpring tsup ai lam ngu ai asak jaw ai wēnyi rai nga ai – Gal.5:25.
1. Hkristu hte rau asak hkrung na mătu, anhtē gaw tinang hkum a mătu nre sha, Hkristu gaw anhtē hta mung, Emanuela hku nna, anhtē hte rau asak hkrung ai hte asak hkrung nga ding yang rai nga ai, măsum lăngai Kărai gaw tinang hkum nan hpe anhtē măbyin kăta de gam kăran bang ya ai shi a yaw măsing hpe anhtē a shinggan măga hta nga nna n hpring tsup lu nga ai. Dai măjaw anhtē hte rau Mădu nga ai lam gaw kăta daw rai nga ai – 2:20.
 2. Emanuela gaw anhtē a asak hte mărai hkum rai nhtawm, anhtē gaw Mădu a daw shan rai let, Mădu hte rau mărai hkum lăngai hku nna asak hkrung nga ai rai ga ai. Anhtē a dang lu ai lam gaw Emanuela, Yēsu a myi man hta mădung nga ai.
 3. Anhtē hta Kărai Kăsang a myi man nga ai rai yang, anhtē hta hpaji, ding hkren mu lu ai lam, tau hkrau mu ai lam hte shămu shămawt lam hte seng nna, kăta daw chyē chyang ai lam nga ai. Kărai Kăsang a myiman gaw anhtē a mătu yawng măyawng rai nga ai – 2Ko.2:10, 4:6-7, Gal.5:25, Nin.5:22:23. Heb.11:5-6.
- F. Anhtē gaw yawng măyawng shang lawm ai Hkristu hpe, kăja ai lămu ga a teng man ai hku du shang ai lam, mădu la lu ai lam hte kăbu găra ai lam nga măyu ai rai yang, dai lam ni hpe Kărai Kăsang a myi man nga ai hku gălaw ra na rai nga ai. Mădu Kărai gaw Mawshe hpe “Ngai hkum nan sa nna, nang hpe shălan shăbran na de ai” ngu nna ga sădi jaw da wu ai (pru.33:14). Kărai Kăsang a myi man gaw Mădu a lam, Mădu a kăsha ni hkawm sa ra na lam hpe mădun ya ai “lămu ga sumla” rai nga ai.
1. Kărai Kăsang a gaw gap ai lam a mătu Hkristu hpe yawng măyawng lawm ai ga hku nna, hpring tsup ai hku amyat lu la nna, mădu lu na mătu măra, Kărai Kăsang a myi man gaw yawng măyawng a mătu kăsi kămang ngu ai mădung măhkrun măsa hpe anhtē jum tek da ra ai. Anhtē gaw hpa gălaw ai rai rai, anhtē hta Kărai Kăsang a myiman ‘nga n nga’ ngu ai lam hpe ahkyak tawn ra ai. Anhtē hta Kărai Kăsang a myiman nga ai rai yang, anhtē hta yawng măyawng nga nga sai. Rai tim anhtē gaw Kărai Kăsang a myi man hpe tat sum kau ai rai yang, yawng măyawng hpe sum mat sai rai nga ai – Mat.1:23, 2Ti.4:22, Gal.8:18, Skn.27:4,51:11.
 2. Mădu Kărai a myiman, Kărai Kăsang a măni sum sai gaw reng hkang ya ai lam rai nga ai. Anhtē gaw ding tawk, hkrum kădup ai lam rai nga ai Mădu Kărai a myi man hte hkang zing ya ai, up-hkang ya ai, reng hkang ya ai hte lam mădun ya ai lam hpe shărin la ra nga ai – Skn.27.8, 80:3, 17-19.
 3. Kung kyang ai asak, ning ngai ai mawn nsam a gawng mălai hku nna, Yawsep gaw Mădu Kărai a myi man hpe kăbu găra nhtawm, Dai myi man hte rau Mădu Kărai a ahkang aya, sut su ai lam hte shăman chyēju ni hpe kăbu găra wu ai – Nin.39:2-5, Ksa.7:9.
 4. Mawshe gaw Kărai Kăsang a myit măsin hte grai nan nyi htep nhtawm, Kărai Kăsang a myit măsin hku rai nga ai mărai hkum lăngai rai wu ai. Dai măjaw shi hta Kărai Kăsang a myi man gaw hpring tsup ai mădang hku nga ai – Pru.33:11.
 5. Kăsa Pawlu gaw Hkristu a myi man hta Mădu a myi hta ě mărai hkum ting hpe shădan shăleng shăngun lu ai mătsum hku nan asak hkrung lai nna, shămu shămawt hkawm sa lai ai lăngai rai wu ai – 2Ko.2:10.
 6. “Ngai naw kăji yang, awng dang tawt lai na, dang lu na mătu, san seng na mătu, wēnyi lam nga na mătu, lădat amyū myu hku nna shărin shăga hkrum ai. Rai tim dai lădat ni gaw lăngai mung

mu n byin ai. Mădu Kărai a myi man hta lai nna, hpa mung bung i n byin nga ai. Anhtē hte rau Mădu nga nga ai lam gaw yawng măyawng rai nga ai” (*Yawshu laika hte asak hku hka ja ai lam p.48*).

- G. Ga shăka ning nan a Chyum laika yawng gaw Emanuela rai nhtawm, ya anhtē gaw sumsing lămu ning nan hte gingdin aga ning nan hta htăni htăna prat lădaw du hkra Yêrusălem măre ning nan hta ngut kre hpring tsup na, ndai grau htum ai Emanuela a daw shan rai ga ai. Ga shăka ning nan gaw Kărai -măsha lăngai hte hpang da nhtawm, dai wa gaw “anhtē hte rau nga ai Kărai Kăsang” rai let, grau htum ai Kărai - măsha lăngai, Yêrusălem ning nan hta hpungdim da nga ai, dai gaw “Yêhowa agrin anga ai” lam rai nga ai – Mat.1:23, 1Ko.6:17, Ksa.9:4, 1Ti.3:15-16, Shr.21:3, 22, Eze.48:35.

Message Four

Ninggam Hte Ninggam Lai Di Ai Mäsum Längai Kărai A Kă-ang Dăju- Hkristu

Hti na chyum daw - Mat.28:19, 1Ko.15:45, 2Ko.3:17, 13:14

I. Kărai hte seng ai Mäsum Längai Kărai măbyin a sang lang dik hpaw hpyan da ai lam gaw, Mahte 28:19 rai nga ai; “Dai măjaw nanhtê pru sa nna, măsha amyu baw shăgu hpe săpe shătai let, Kăwa a, Kăsha a, Chyoi pra ai Wēnyi a amying nsang kăta de, shanhtê hpe baptisma jaw nhtawm.”

A. Mying nsang hta ngu ai gaw, mărai hkum hpe mădi mädun ai.

1. Baptisma hkam ai gaw, Kăwa, Kăsha, Chyoi pra ai Wēnyi a mying nsang, mărai hkum kăta de, ninggam hte ninggam lai di ai Mäsum Längai Kărai hte rau asak hte seng ai gumhpawn ai kăta de Baptisma hkam ai lam rai nga ai.
2. 28:19 hta kăta de ngu ai ga si gaw, Roma 6:3, Gal 3:27 hte 1Ko 12:13 ni hta na zawn gumhpawn ai lam hpe mădi mädun ai.
3. Măsha ni hpe Mäsum Längai Kărai a mying nsang kăta de Baptisma jaw ai lam gaw, shanhtê hpe Mădu hte wēnyi hte seng ai, sung htum gumhpawn ai kăta de Naptisma jaw ai lam rai nga ai.
4. Mahtê 28:19 hta Kărai hte seng ai Mäsum Längai Kărai măbyin a mătu amying nsang längai sha nga ai.
 - a. Mying nsang gaw Kărai hte seng ai măbyin yawng rai nhtawm, Mădu a mărai hkum hte măren rai nga ai.
 - b. Kamsham ai ni hpe Mäsum Längai Kărai a mying nsang kăta de Baptisma jaw ai lam gaw, shanhte hpe Mäsum Längai Kărai a măbyin yawng a kăta de lup kau ya ai lam rai nga ai.

B. Kărai Kăsang gaw Längai- hta- Mäsum rai nga ai- 2Ko.13:14.

1. Mahte 29:19 hta Mădu Kărai gaw mărai hkum mäsum- Kăwa, Kăsha, hte Chyoi pra ai Wēnyi hpe tsun da ai.
2. Ndai shăra hta Mădu gaw, Kăwa, Kăsha hte Chyoi pra ai Wēnyi a mying ning nsang hpe tsun ai shăloi, *mying nsang* gaw Mădung Ga hta n law ai ruhkum (singular) rai nga ai.
3. Ndai lam gaw Kăwa, Kăsha hte Chyoi pra ai Wēnyi măhtang mäsum raitim, mying nsang gaw längai sha re hpe tsun măyu nga ai.
4. Mäsum a mătu mying nsang längai sha re lam gaw, teng sha sung htum la nna, Kărai Kăsang gaw längai-hta- mäsum rai nga ai lam hpe hpaw hpyan nga ai.
5. Ndai mying nsang hta măraimäsum- Kăwa, Kăsha hte Chyoi pra ai Wēnyi lawm nga ai.
6. Kărai Kăsang gaw shăbung n lu ai längai sha rai ti mung, mărai hkum mäsum- Kăwa, Kăsha hte Wēnyi nga nga ai.

II. Hkristu hta kamsham ai ni hku nna anhtê gaw, ninggam hte ninggam lai di ai Mäsum längai Kărai kăta de Baptisma hkam ngut sai rai nga ai.

- A. Mahte 28:19 hta jaw da ai mätsun ga hta, Mădu Yēsu gaw bai hkrung rawt ai kăta de, du shang mat wa ai hpan gaw da ai, dai gaw Mäsum längai Kărai a byin yan ninggam hte ninggam ngut kre hpring tsup ai lam rai nga ai.
- B. Mäsum längai Kărai gaw shinggyim rudi hkam ai hte npawt hpan gaw nna, shinggyim asak hkrung lam hte Wudang hta si hkam ai lam shang lawm let, bai hkrung rawt ai lam hte ngut kre hpring tsup ai byin yan ninggam hte ninggam hpe lai di wa wu ai.
- C. Bai hkrung rawt ai lam hta Mäsum längai Kărai a hkum dan leng ai lam rai nga ai, Hkristu gaw asak jaw ai Wēnyi tai wa wu ai- 1Ko.15.45, 2Ko.3:17.
- D. Ndai Wēnyi gaw kamsham ai ni hpe Kărai hte seng ai Mäsum längai măbyin kăta de baptisma jaw na mătu Mäsum längai Kărai a ngut kre hpring tsup ai lam rai nga ai.
- E. Mäsum längai Kărai a mărai hkum kăta de baptisma hkam ai lam hta ninggam hte ninggam lai di ai Mäsum längai Kărai a jăhtum htum ngut kre hpring tsup ai yawng măyawng shang lawm ai, ngut kre hpring tsup ai Wēnyi kăta de baptisma hkam ai lam rai nga ai.
1. Ndai lam gaw Kăwa a sut su ai lam ni kăta de, Kăsha a sut su ai lam kăta de, Wēnyi a sut su ai lam kăta de batipsma hkam ai lam rai nga ai.

2. Baptisma hkam ai ni hku nna anhtē gaw, ya Mäsum längai Kārai hte hkrung ai gumhpawn lam hta nga nga sai rai nga ai, dai măjaw Kāwa hta nga ai yawng, Kāsha hta nga ai yawng hte Wēnyi hta nga ai yawng gaw anhtē a mădu la lu ai lam tai wa sai rai nga ai.

F. Mäsum längai Kārai a mying nsang kăta de baptisma hkam ai lam gaw, Mădu hte rau sung htum ai hte seng ai gumhpawn lam kăta de, Kārai Kāsang byin măbyin ma hkra hpe anhtē măbyin kăta de mădu la lu ai lam hta tawn da hkrum lu ai rai nga ai.

III. Hkristu gaw ninggam hte ninggam lai di ai Mäsum längai Kārai a kă-ang dāju rai nga ai - 2Ko.13:14.

- A. *Ninggam hte ninggam lai di ai lam gaw*, Mäsum längai Kārai a lai di wa ai ahkyak ai ninggam ni hpe mădi mădun nga ai.
1. Shinggyim rudi n hkam shi yang Kārai Kāsang gaw, ninggam hte ninggam lai di ai lam n nga shi ai; Kārai hte seng ai măbyin sha nga nna shinggyim măbyin n nga ai: raitim shinggyim rudi hkam ai, shinggyim asak hkrung ai, Wudang hta si hkam ai, bai hkrung rawt ai hte lung mat wa ai kaw nna Mäsum längai Kārai gaw ninggam hte ninggam lai di nhtawm ngut kre hpring tsup wa wu ai.
 2. Shingran laika hta Mäsum längai Kārai gaw Kārai rudi, shinggyim rudi, shinggyim asak hkrung lam, yawng măyawng lawm ai si hkam ai lam, n-gun ja ai bai hkrung rawt lam, chyăhtum chyălai lung mat ai lam hte rau ninggam hte ninggam lai di ai ngut kre hpring tsup ai Mäsum längai Kārai rai nga ai-1:4-5.
- B. *Ninggam hte ninggam lai di nhtawm ngut kre hpring tsup ai Mäsum längai Kārai gaw*, dai Wēnyi rai nga ai- 22:17a; Yhn.7:39.
1. Dai Wēnyi gaw Kārai a Wēnyi arawng aya dat măbyin yawng a yawng hpawn (Total), yawng hpawn măhtai rai nga ai- Mat.3:16; 10:20; Luk.1:35; 4:18; Rom.8:9; Gal.4:6.
 2. Ninggam hte ninggam lai di nna, ngut kre hpring tsup ai Mäsum längai Kārai a ngut kre hpring tsup lam hku nna dai Wēnyi gaw, Kārai Kāsang a ga shăka ningnan a shăman chyēju rai nga ai- 3:14.
- C. *Shingran laika hta Mäsum längai Kārai gaw gawgap ai*, gaw gap hkam ai Kārai Kāsang rai nga ai- 21:18-19a; 21.
1. Chyum laika gaw Yeruslem măre ningnan hta ngut kre hpring tsup ai; dai gaw ningpawt ninghpang hta nga lai wa ai Kārai Kāsang nan rai nga ai- Nin.1:1; Shr.21:10.
 - a. Shăbung n lu ai Kārai Kāsang gaw hpanng jăhtum hta, Mădu a htani htana dan leng lam a mătu, măre hku nna kăba dam lăda wa ai.
 - b. Mădu a yaw măsing hta Kārai Kāsang gaw Yeruslem măre ningnan tai wa ai- kăji.10.
 - c. Yeruslem măre ningnan hta Mäsum längi Kārai gaw, Mădu a hkrang shaw la hkrum ai măsha kăta de woi wa hkrum wu ai -kăji,18-19; 21a.
 2. Yeruslem măre ningnan tai wa ai Kārai Kāsang gaw, gaw gap ai, gaw gap hkrum ai Kārai Kāsang rai nga ai- 2Sa.7:12; 14a; Mat.16:18; Ehp.3:17.
 - a. Ninggam hte ninggam lai di nhtawm ngut kre hpring tsup ai Mäsum längai Kārai gaw npawt rudi, dat măbyin hte akri namta hku nna, shi hkum nan anhtē măbyin kăta de gaw gap ya ai mărang ē, Hpung hpe gaw gap nga ai- kăji.17.
 - b. Kārai Kāsang gaw Hkristu hta shi hkum nan hpe anhtē măbyin kăta de gaw gap nna, anhtē hpe Mădu a măbyin kăta de gaw gap na ngu ai Mădu a ra shărawng ai lam hpe jăhpring shătsup ya ai; hpanng jăhtum ndai gawgap ai lam a byin pru wa ai măhtai gaw Yeruslem măre ningnan rai na ra ai- Shr.21:2, 10.
- D. *Shingran laika hta Kārai hte seng ai kăran kăchyan lam a mătu*, Kārai hte seng ai Mäsum längai măbyin a ngut kre hpring tsup ai hpaw hpyan ai hpe anhtē mu lu ai- 22:1-2a; 21:6b; Yhn.4:14b.
1. Kārai hte seng ai kăran kăchyan ai lam gaw, Kārai Kāsang măhtang shi hkum na hpe shi a lăta la hkrum ai hte hkrang shaw la hkrum ai ni kăta de shanhtē a asak, asak pawn ba lam hte yawng măyawng hku nna, jăhpring ya ai lam nan rai nga ai- 2Ko.13:14.
 2. Kārai hte seng ai kăran kăchyan ya ai lam hta Kāwa gaw, hka hpawk rai nna, Kāsha gaw hka htung rai nhtawm, Wēnyi gaw lwi ai lam rai nga ai.

Anhte Hpe Ban Sa Lam Jaw Ai Wa - Hkristu

Hti na chyum daw - Nin. 1:26, 31-2:2. Mat. 11:28-30. Pru.31:12-17

- I. **"Hki ba la nna lit li gun ai ni yawng hte e, ngai kaw wa ma rit; ngai nanhte hpe ban sa shangun na ma de ai. Ngai gaw myit sumnung ai hte myit gyip nga nngai rai nna nye a kandang hpe hpai mu, nye a lam sharin la mu: dai rai yang nanhte a myit masin ban sa ai hkrum na ma lit dai: kaning rai nme law, nye a kandang hpai loi ai hte, nye a lit mung tsang nga li ai, ngu mu ai" - Mat.11:28-30.**
- A. Ndai shāra hta hki ba ai hte bungli gālaw ai ngu gaw jep ai tāra hte nawku mākam māsham hte seng ai rit kawp tāra ni hte seng ai jep ai tāra ni hpe hkan zing na mātu hki ba ai hte shākut shāja gālaw ai hpe sha n-ga, kāning re bungli hta mi rai rai awng dang lam lu la na mātu hki ba lit li let, shākut shāja gālaw ai lam hpe mung mādi mādun ai rai nga ai. Dai mājaw hki ba la nna bungli gālaw ai kādai mi nnga; gāloi mung lit li la nga ai.
- B. Mādu Kārai gaw Kāwa hpe shākawn kungdawn ai lam, Kāwa a lādat hpe yin la hkam la ai hte Kārai hte seng ai yaw māsing hpe ndau ai lam ni gālaw ngut ai hpang hta (kāji 25-27), Mādu gaw ndai zawn re māsha baw hpan hpe ban sa lam jaw na nga; shi hpang de sa wa na shāga nga ai.
- C. Ban sa ai lam ngu gaw hki ba la nna bungli gālaw ai hte jep ai tāra (snr) nawku mākam māsham npu hta, (snr) māgam lit lāma ma npu hta nga ai lit kaw na lawt lu shāngun ai sha n-ga, kup tsup ai simsa lam hte hpring tsup ai myit dik myit pyaw lam hpe mung mādi mādun ai.
- D.** Mādu Kārai a kandang hpe māra nna hpai ai lam ngu gaw Kāwa a ra shārawng lam hpe māra nna gunhpai ai lam rai nga ai. Dai gaw jep ai tāra (snr) nawku mākam māsham a lit lāma ma hte shādawn māsat hkrum ai lam (snr) reng hkan hkrum ai lam (snr) bungli lāma ma hte māyam shātai hkrum ai n re sha, Kāwa a ra shārawng lam hte wang da hkrum ai rai nga ai.
- E. Mādu Kārai gaw dai zawn re asak hpe asak hkrung nna, Kāwa a ra shārawng lam hta lai, kāning re lam hpe mung ahkyak n tawn wu ai. Mādu gaw tinang hkum hpe Kāwa a ra shārawng lam hpang mahkra yin la ai (Mat.26:35,42). Dai mājaw, Mādu gaw anhte hpe shi hpang kaw na shārin la na tsun ai rai nga ai.
1. Kam sham ai māsha ni gaw Mādu a kandang rai nga ai Kārai Kāsang a ra shārawng lam hpe gunhpai ai a mārang e shanhte a wenyi hta Mādu Kārai hpe hkan shābung let Mādu a kāsi kāmang hte māren Kārai Kāsang a yaw māsing mātu nga; hki ba let gālaw shāja nga ma ai - 11:29a. 1Pe.2:21.
2. Asak hkrung lam dingyang hta Kāwa hpang yin la ai hte mādat māra ai lam nga wa ai Mādu Kārai gaw anhte hpe yin la ai hte mādat māra lam nga ai tinang a asak hpe jaw da sai rai nga ai - Hpl.2:5-11. Heb.5:7-9).
3. Hkristu gaw shawng nnan Kārai - māsha rai nna, anhte gaw law la ai Kārai-māsha ni rai ga ai. Anhte gaw Kārai Kāsang hpang de Mādu a hpring hpring yin la ai hte Kārai Kāsang hpe Mādu a jāhtum htum myit dik myit pyaw shāngun lu ai lam hpe Mādu hpang kaw nna shārin la ra ai.
4. Kārai Kāsang gaw Mādu Yesu kaw nna anhte hta e bungli gālaw let nga ai, dai gaw Mādu a ningmu hta myit dik shārawng awng hpa māhtang anhte Mādu a myit ra hpe gālaw lu na mātu rai nga ai (13:20-21). Galaw mayu ai myit rai ti mung, galaw lu ai lam rai ti mung, Karai Kasang gaw shi a sharawng awng ai a marang e, anhte hta shachyen da myit dai. (Hpl.2:13)
- F. Sumnung shingdi ai lam (snr) nya ai lam ngu gaw ninghkap ai lam hpe nhkap gāsāt ai hpe tsun nna, shāgrit shānem ai ngu gaw tinang hkum tinagn, htang kāba ai lam n nga ai hpe tsun ai. Ninghkap ai lam yawng hkra hpe hkrum ai ten, Mādu Kārai gaw sumnung nna, ningdang ai lam yawng hkra hpe hkrum ai ten Mādu gaw myit māsin hta shāgrit shānem wu ai.
- G. Mādu gaw Kāwa a myit ra lam hpang tinang hkum hpe mahkra yin la nna, tinang mātu lāma ma hpe gālaw māyu ai lam (snr) tinang a mātu lāma ma hpe lu la na mātu myit māda ai lam n nga ai. Dai mājaw, kāning re mābyin māsa hta mi rai rai, Mādu gaw shi a myit māsin hta ban sa lam nga wu ai. Mādu gaw Kāwa a myit ra hpe mahkra myit dik shāngun lu ai.

- H. Mădu Kărai a kandang hpe hpai ai a mărang e mung, Mădu kaw na shărin la ai hku nna mung anhte lu la ai ban sa lam gaw anhte myit a mătu rai nga ai. Dai gaw kăta daw ban sa ai lam rai nga ai. Dai gaw măbyin măsa hta shinggan daw sha rai nga ai lăma ma n re.
- I. Anhte gaw Mădu a kăsi kămang hte mären Mădu Kărai kaw na shărin la ga ai, anhte a rudi hte seng ai asak hte nre sha bai hkrung ai lam hta anhte asak ngu ai Mădu a mărang e shărin la ai rai nga ai – Ehp.4:20-21. 1Pe.2:21.
- J. Mădu Kărai a kandang gaw Kăwa a myit ra lam rai nna, Mădu a lit gaw Kăwa a myit ra lam hpe gunhpai ai bungli rai nga ai. Dai zawn re lit gaw hpai loi ai, hka ai lam n nga ai. Dai zawn re lit gaw tsang la nna li ai lam nnga ai.
- K. Loi ai ngu ai Greek ga si gaw "jailang na mătu htap htuk ai" ngu lăchyum lu ai. Dai măjaw mai kăja ai lam, mătsan dum chye ai lam, loi ai lam, tsawra mai kăja ai lam ngu lăchyum lu nga ai.. - Ja ai lam, myit ja ai, hkyam sa nchye jaw ai, hka ai lam ni hte ninghtan shai ai.
- L. Anhte gaw Mădu Kărai a kandang (Kăwa a myit ra) hpe anhte ntsa mări nna hpai nhtawm, Mădu kaw na shărin la ai rai yang, anhte a myit ni gaw ban sa ai lam nga na rai nga ai. Kărai Kăsang a yaw măsing hte seng ai kandang gaw ndai zawn rai nga ai. Kărai Kăsang a yaw măsing hta yawng măyawng gaw li la ai lit nre sha kăbu gări lam rai nga ai.

II. Kărai Kăsang a shănu shări hpe gaw gap ai hte seng nna gălu la ai lăbau ngut ai hpang, Pru 31.12-17 hta Lăban nhtoi hpe hkang zing na jep ai tări hpe lang hte lang tsun da ai. Kol 2:16-17 hku nga yang, Hkristu gaw lăban nhtoi ban sa ai lam a jet ai lam rai nga ai. Mădu gaw anhte a ngut kre hpring tsup ai lam, ban sa ai lam, myit zim ai hte hpring tsup ai myit dik myit pyaw lam rai nga ai – Heb.4:7-9. Esa. 30:15a.

- A. Sum hpe gawgap ai bungli mătu mătsun ai hpang Lăban nhtoi hte seng ai hpe bang tawn ai lam gaw- Mădu Kărai gaw gawgap ai ni, bungli gălaw ai ni măhtang Mădu a mătu gălaw nga ai ten Mădu hte rau gări hku ban sa ra na hpe shărin la na mătu tsun nga ai hpe mădi mädun ai.
- B. Anhte gaw Mădu Kărai mătu gări hku gălaw ra na hpe sha chye nna Mădu hte rau gări hku ban sa ra na hpe n chye yang, Kărai hte seng ai măhkrum lam hte ninghtan shai let gălaw nga na rai nga ai.
 - 1. Kărai Kăsang gaw sănit ya ngu na nhtoi hta ban sa nga wu ai, hpa măjaw nga yang Mădu gaw shi a bungli gălaw ngut nna myit dik myit pyaw nga ai măjaw re. Kărai Kăsang a hpung shingkan gaw dan dawng ai lam nga wu ai, hpa măjaw nga yang măsha hta Mădu a hkrang nsam nga nna Mădu a ahkan aya gaw Mădu a hpyen wa, Satan hpe găsāt shămyit kau na shaman shăkyang ai lam nga săna măjaw rai nga ai. Măsha gaw Kărai Kăsang hpe hkum dan leng nna Kărai Kăsang a hpyen wa hte hpăran hpăreng ai prat lădaw dingyang, Kărai Kăsang gaw myit dik nna ban sa lu nga ai – Nin.1:26, 31-2:2.
 - 2. Dai hpang hta, sănit ya ngu na nhtoi hpe lăban nhtoi hku nna myit dum lai wa ma ai (Pru.20:8-11). Kărai Kăsang a sănit ya ngu na nhtoi gaw măsha a măhtu shawng ningnan na nhtoi rai nga ai.
 - 3. Kărai Kăsang gaw măsha a kăbu gări ai lam a mătu yawng măyawng hpe alu tsu lăjang da wu ai. Măsha gaw hpan hpăjang hkrum ngut ai hpang e, Kărai Kăsang a bungli hta gumhpawn ai lam n nga wu ai. Shi gaw Kărai Kăsang a ban sa ai lam kăta de du shang mat wa ai.
 - 4. Măsha gaw shawng ningnan bungli gălaw na mătu hpan hpăjang hkum ai nre sha Kărai Kăsang hte rau myit dik myit pyaw lam nga na hte Shi hte rau ban sa na mătu hpan da hkrum ai rai nga ai. Lăban nhtoi gaw măsha mătu gălaw da hkrum ai rai nga ai, măsha gaw lăban nhtoi a mătu gălaw da hkrum ai nre (Mrk.2:27).
- C. Pru 31:17 hta "Yehowa gaw sumsing lamu hte ginding aga hpe kru ya laman e hpan hpajang da nna, sanit ya ngu na nhtoi hta ban sa nga ai hte nsa awai la wu ai," nga tsun da ai.
 - 1. Lăban nhtoi gaw Kărai Kăsang mătu ban sa ai lam sha nrai Shi a mătu nsa awai la ai lam mung rai nga ai.
 - 2. Kărai Kăsang gaw shi a hpan hpăjang ai amu ngut ai hpang e ban sa nga wu ai. Mădu gaw shi a lăta măka ni ntsa, sumsing lămu ni, ginding aga hte asak hkrung ai lam yawng hkra, grau nna măsha hpe măda yu nna "na chying kăja nga ai" ngu tsun wu ai (Nin.1:31).
 - 3. Kărai Kăsang gaw măsha hte rau nsa awai la wu ai. Kărai Kăsang gaw măsha hpe tinang a hkrang nsam hta wenyi rawng let hpan wu ai, shăloi she măsha gaw Mădu hte rau kănawn măzum ai

lam nga lu na rai nga ai. Dai mājaw, māsha gaw Kārai Kāsng a nsa awai la lam rai nga ai – kāji 26, 2:7. Mādun, Yhn.4:31-34.

4. Kārai Kāsang gaw shinggyim māsha hpe nhpan shi yang "brang tung" tai lai wa sai (mādun, Nin.2:18-22). Māsha gaw Mādu a mādu jan byin wa shāngun na mātu Mādu hpe hkap la lu na, Mādu hpe tsawra na, Mādu hte bang hkam hkrum na hte Mādu hpe dan leng na mātu ra shārawng wu ai (2Ko.11:2. Ehp.5:25). Htawm hpang prat lādaw hta Kārai Kāsang hta mādu jan, Yerusālem māre nnan nga na rai nna dai hpe sāgu kasha a num nnan ngu shāga ai (Shr.21:9-10).
 5. Māsha gaw Kārai Kāsang hpe hpang gāra lam shāzim ya lu nna Mādu hpe myit dik shāngun ai, n-gun ban - lu hpa zawn rai nga ai. Kārai Kāsang gaw tinang a bungli hpe shāngut kau nna ban sa hpang wa ai shāloi, māsha gaw Mādu a mǎnang hku nna Mādu hta nga wu ai.
 6. Kārai Kāsang mātu sānit ya ngu na nhtoi gaw ban sa ai lam hte nsa awai la ai nhtoi rai wu ai. Raitim, Kārai Kāsang a mǎnang rai nga ai māsha a mātu chyawm, ban sa ai lam hte nsa awai la ai nhtoi gaw shawng nnan na nhtoi rai wu ai. Māsha a shawng nnan na nhtoi gaw kābu gāra ai nhtoi rai nga ai.
- D. Anhte hta kābu gāra ai lam nlu la dingsa, Kārai Kāsang gaw anhtē hpe hpa n-gālaw shāngun ai lam gaw Kārai hte seng ai Mādung Māhkrum Māsa lāngai rai nga ai. Mādu hte rau, Mādu hpe hpring hpring kābu gāra ngut ai hpang hta, anhte gaw Mādu hte rau bungli gālaw lu ga ai.
1. Anhte gaw Kārai Kāsang hte rau gāra hku kābu gāra ra na, Kārai Kāsang shi hkum nan hpe gāra hku kābu gāra ra na, Kārai Kāsang hte gāra hku bang hkam na hpe nchye ai rai yang, Mādu hte rau gāra hku bungli gālaw nna Mādu a Kārai hte seng ai bungli hta Mādu hte gāra hku kǎhkyin gumdin ra na hpe chye na n rai nga ai. Kārai Kāsang gaw tinang a bungli hta gālaw ngut kre ai lam hpe māsha gaw kābu gāra ai lam rai nga ai.
 2. Pentikoti shāni hta sāpe ni gaw wenyi hte bang hkam hkrum ma ai, dai gaw shanhte Mādu Kārai a kābu gāra ai lam hte bang hkam hkrum ai lam hpe tsun ai. Shanhte gaw wenyi hte bang hkam hkrum ai mājaw, kāga māsha ni gaw shanhte tsābyi ntsin hte nang nga ai ngu shādu ma ai – Kas.2:4a, 12-13.
 3. Kāja teng teng, shanhte gaw sumsing hte seng ai tsābyi ntsin a kābu gāra ai lam hte hpring nga ai re. Shanhte gaw ndai kābu gāra lam hte bang hkam hkrum ai shāloi she Mādu hte lāngai sha byin ai lam hta Kārai Kāsang hte rau bungli gālaw na mātu npawt hpang wa ai rai nga ai. Pentikoti shāni gaw nhtoi bat mǎtsat ngu na a shawng nnan shāni re. Dai mājaw, Pentikoti shāni hte seng nna shawng nnan na nhtoi a mādung mǎhkrum lam hpe anhte mu lu ai.
 4. Dai gaw Kārai Kāsang mātu gālaw ai lam hte ban sa ai lam rai timung, māsha mātu ban sa ai lam hte gālaw ai ginlam rai nga ai.
- E. Sum hpe gaw gap na mātu bungli hte shingyaw da ai Hpung hpe gawgap na mātu Kārai Kāsang a Kārai hte seng ai bungli hpe gālaw ai lam hta e, anhte gaw Kārai Kāsang a māsha ni re lam hte Mādu hpe ra nga ai lam mādi mādun ai māsāt kumla hpe la lang ra ai. Dai shāloi anhte gaw Kārai Kāsang hte rau lāngai sha byin ai a mǎrang e Kārai Kāsang mātu sha n rai; Shi hte rau mung bungli gālaw lu ai atsam nga na rai nga ai. Mādu gaw gālaw na mātu anhte a n-gun ja ai lam hte shākut shāja gālaw na mātu anhte a n-gun byin wa na rai nga ai.
1. Anhte gaw Kārai Kāsang a māsha ni rai nna, anhte a kābu gāra lam, n-gun ja ai lam, atsam hte yawng mǎyawng byin na mātu Mādu hpe anhte ra kādawn ai māsāt kumla hpe la lang ra ai. Shāloi she anhte gaw Mādu hpe tsawra hkungga na hte hpung shingkwang dan leng na Mādu a mātu dangdi lu ai atsam nga na rai nga ai.
 2. Lāban nhtoi ngu gaw anhte Kārai Kāsang mātu n-gālaw shi yang, Kārai Kāsang hpe kābu gāra nna Mādu hte bang hkam hkrum ra ai lam hpe tsun ai. Petru gaw kǎta hta bang ya ai Kārai Kāsang, kǎta hta bang ya ai wenyi hte kābu gāra shiga hpe htawn tsun lai wa ai. Dai mājaw, Petru gaw Kārai Kāsang a mǎgam gun mǎnang re hpe shi a kābu gāra shiga tāra hkaw tsun ai lam gaw Kārai Kāsang mātu tsawra hkungga ai hte hpung shingkwang rai nga ai lam māsāt kumla lāngai nga wu ai – kāji 14.
 3. Kārai Kāsang a māsha ni hku nna, anhte gaw Kārai Kāsang hte rau ban sa ai lam, Kārai Kāsang hpe kābu gāra ai lam hte Kārai Kāsang hte shawng nnan bang hkam hkrum ai māsāt kumla hpe lang nna, dai hpang anhte hpe bang ya ai dai Mādu hte rau gālaw ra nga ai. Dai hta n-ga, anhte

gaw Kărai Kăsang hte rau gălăw ai sha nrai Kărai Kăsang hte lăngai sha tai nga ai ni hku nna mung gălăw ai lam rai nga ai.

4. Kărai Kăsang a măsha ni hpang anhte tsun shăga ai hta e, anhte a Mădu Kărai gaw anhte a n-gun ja lam, anhte a atsam hte mungga hpe măgam gun na mătu anhte a yawng măyawng re ngu ai măsat kumla hpe lang na mătu găloi mung shăkut ra ai – 2Ko.13:3. Kas.6:4.
- F. Lăban nhtoi hpe hkang zing ai lam gaw htani htana myit hkrum lam (snr) ga shăka mung rai nna, dai gaw anhte Mădu hpe shawng nnan kăbu găra ai lam hte Mădu hte bang hkam hkrum ai hku nna mung, dai hpang Mădu mătu, Mădu hte rau, Mădu hte lăngai sha byin ai hta gălăw ai hku nna mung Mădu hte lăngai sha tai nga na lam Kărai Kăsang hpe păhkam hkam ai lam rai nga ai – Pru.31:16.
 1. Mădu hpe kăta de lu la ai lam hte Mădu hpe lu ai lam hte sha ai lam a jaw e kăbu găra ai lam nga ai sha Mădu Kărai mătu anhte hkum nan hte gălăw ai lam gaw myit tsang ra ai ginlam lăngai rai nga ai – mădun, 1Ko.12:13. Yhn.6:57.
 2. Petru gaw Pentikoti shăni e htawn tsun nga yang, Yesu hpe kăta lam hte seng ai hku nna shanglawm kădaw măzum nga ai lam, Mădu hpe lu nga ai lam hte sha nga ai re.
- G. Lăban nhtoi gaw shăchyoï shăpra ai lam mung rai nga ai (Pru.31:13). Anhte gaw Mădu Kărai hpe kăbu găra nna Mădu hte rau, Mădu mătu hte Shi hte lăngai sha tai nga ai a mărang e gălăw ai shăloi, shi hte shi shăchyoï shăpra hkrum ai, hkrat sum ai lam yawng hkra kaw na Kărai Kăsang hpang de lak san kăran da hkrum ai lam hte shinggyim rudi măsa sa ai lam yawng hkra hpe mălai bang na Kărai Kăsang hte byawng shang hpring tsup ai lam nga ma ai.
- H. Hpung sak hkrung lam hta anhte gaw Mădu Kărai hpe shawng nnan kăbu găra ai lam nga ai sha, Mădu Kărai hte lăngai sha byin ai a mărang e Mădu Kărai hpe n daw jaw ai sha lawng lam law wa hpe lu gălăw chye nga ai. Dai zawn re daw jau ai hpan gaw wenyi măsa si ai lam hte hkumhkrang hta kădaw măzum lam daw hka mat ai măhtai hpe byin pru shăngun ai (kăji 14-15).
- I. Kărai Kăsang a shănu shăra hte mătut măhkai ai arai yawng măyawng gaw anhte hpe ginlam lăngai hpang woi awn ya ai – dai gaw lăban nhtoi hte rau de ban sa ai lam hte Mădu Kărai a nsa awai ai ginlam rai nga ai. Hpung sak hkrung lam hta anhte gaw Sum hta nga nna, Sum gaw anhte hpe ban sa ai lam, Kărai Kăsang a yaw măsing hte Mădu gălăw ngut da sai lam ni hpe kăbu găra ai lam de woi awn ya ai.
- J. Sum hte de a arung arai yawng hkra hpe gaw gap ai bungli (Hpung hpe gaw gap na mătu Mădu Kărai a bungli hte shingdaw ai lam) gaw Kărai Kăsang hpe kăbu găra ai hte npawt hpang ra nna, Kărai Kăsang hpe kăbu găra ai hte aten lădaw lăpran ni hta nsa awai hte rau shawng de mătut sa ra ai. Ndai gaw anhte dinghkrai n-gun atsam hte Kărai Kăsang mătu gălăw ai lam n re sha, Mădu hpe kăbu găra ai lam hte Mădu hte lăngai sha tai ai hte gălăw ai lam hpe mădi mădun na rai nga ai. Dai gaw anhte a wenyi hta kăta ban sa lam ngu ai Hkristu hte rau lăban nhtoi a mădung măhkrum hpe hkang zing ai lam rai nga ai.

Message Six

Sumsing Hta Mung, Ga NTsa Hta Mung Ahkang Aya Yawng hpe Hkam la lu Ai Mädu Hku Nna Hkristu

Hti na chyum daw - Mat.7:29, 21:24, Luk, 5:24, Rom, 9:21-22, Heb.13:17

- I. Anhte gaw ahkang aya a lächyum hpaw hpyan lam hpe mu na mätu ra kădawn ai- Mat. 7:29.
 - A. Ahkang aya a kăja dik ai lächyum hpaw hpyan lam gaw aming jaw na mätu, daw dan ya na mätu, mădat măra ra na atsam (snr) ahkang aya nga ai lam rai nna, kălang lang atsam dă-gu (snr) kung kyang lu ai mädung shăra măsa kaw na paw pru wa ai lam rai nga ai.
 - B. Chyum laika hta *ahkang aya* gaw “atsam hpe shaman shăkyang na mätu laikyung hte seng ai ahkang aya rai nna, dai gaw jähtum htum hku nna Kărai Kăsang kaw na yu wa nhtawm, Kărai Kăsang hte npawt hpang ai lam rai nga ai.”
- II. Kărai Kăsang gaw ahkang aya tsaw dik rai nga ai. Mădu hta ahkang aya yawng nga ai- Rom.9:21-22.
 - A. Kărai Kăsang a ahkang aya gaw Kărai Kăsang Shi hkum nan hpe gawng mălai tai ya ai. Kărai Kăsang a atsam gaw Kărai Kăsang a bungli ni hpe sha mălai tai ya ai- Mat.21:24. Luk.5:24.
 - B. Kărai Kăsang a ahkang aya gaw teng ai măbyin hta Kărai Kăsang Shi hkum nan re. Ahkang aya gaw Kărai Kăsang a măbyin nan hta paw pru wa ai- Shr.22:1.
 - C. Ahkang aya nga mănğa – Wenyi hte seng ai, mädung shăra măsa hte seng ai hte up hkan lam- ni gaw Kărai Kăsang hta na yu hkrat wa ai- 2Ko.10:8, 13:10. Yhn.19:10-11. Nin.9:6.
 - D. Anhte gaw Kărai Kăsang a ahkang aya hpe kăhtawk hkra ai shăloi, Kărai Kăsang Shi hkum nan hpe kăhtawk hkra ai lam re – Esa. 6:1-5.
 1. Kărai Kăsang a ahkang aya hpe hkrum hkra ai lam gaw Kărai Kăsang hpe hkrum hkra ai lam hte bung nga ai – Amo.4:12.
 2. Kărai Kăsang a ahkang aya hpe roi nra gălaw ai lam gaw Kărai Kăsang Shi hkum nan hpe shut hpyit roi nra di ai lam hte mären re.
 - E. Anhte hte Kărai Kăsang a măkyit măhkai ai ahkang aya hpe kăhtawk hkra ai lam hta grau ahkyak ai lam hpa n nga ai – Ksa. 9:5. Mat.11:25.
 - F. Ahkang aya hpe chye chyang ai lam gaw shinggan daw shărin achyin lam ngu na hta; kăta daw hpaw hpyan lam she rai nga ai – Ksa 22:6-16.
 - G. Kărai Kăsang nan chyu sha măscha hpang de ading tawk ahkang aya nga ai. Kăga ahkang aya yawng gaw ading tawk n re ai ahkang aya ni- Kărai Kăsang ě ap jaw da ai gawng mălai ahkang aya ni, mălai ap jaw tawn da ai ahkang aya ni rai nga ai – Dan. 4:32, 34-37.
 1. Anhte gaw Kărai Kăsang a ahkang aya hpe hkrum hkra lu yang she Kărai Kăsang ap jaw tawn da ai; gawng mălai ahkang aya ni hpang anhte mădat măra chye wa na re – Mat. 28:18, Heb. 13:17, 1Pe. 5:5.
 2. Kărai Kăsang gaw; anhte Mădu hpang sha n-ga, gawng mălai ahkang aya yawng hpang de mung mădat măra ai lam nga na mätu hpyi shawn ai – Rom.13: 1-7, 2Ko. 10:8, 13:10. Heb.13:17.
 3. Kărai Kăsang a ading tawk nre ai ahkang aya hpang de mădat măra ai lam n nga ai shanhte gaw Kărai Kăsang a ading tawk ahkang aya hpang de mădat măra ai lam mung n nga ai.
 4. Kărai Kăsang gaw anhte hpe ading tawk nre ai ahkang aya – gawng mălai ahkang aya ni – hpang de mădat măra lam nga shăngun măyu ai, shăloi she anhte gaw Wenyi hte seng ai pawn ba mădi shădaw lam hpe lu la na re.
 - H. Anhte yawng ahkang aya hpe hkrum hkra ra ai, Kărai Kăsang hku nna shădawn mäsat shăgyip shăgyeng hkrum ra ai, Mădu a gawng mălai ahkang aya hte woi awn hkam ra ai – Esa. 37:16, Hpl. 2:12. Heb. 13:17.

- III. Ninggawn ta-wa hta kāba la ai mādung mähkrun lam lähkawng nga ai – Kārai Kāsang a ahkang aya hte Satan a gum lang ai lam rai nga ai. Kārai Kāsang hte Satan a läpran shingdaw nlu ai dingnang hkat ai lam gaw ahkang aya hte seng nga ai – Ksa,26:18. Kol,1:13.
- A. Gumlang ai lam gaw Kārai Kāsang a ahkang aya hpe nyet kau ai lam hte Kārai Kāsang up hkan ai lam hpe kābai kau ai lam rai nga ai.
 1. Satan gaw npawt nhpan hta Kārai Kāsang hpan da ai lämu kasa re, rai tim shi a gumrawng ai a mājaw tinang dinghkrai hpe shākawn la nna, Kārai Kāsang a up hkan lam hpe tawt lai let, Kārai Kāsang hpe ning hkap ai, Kārai kāsang a hpyen byin wa nhtawm, tinang dinghkrai mungdan hpe gaw de wu ai – Esa, 14:12-14. Eze, 28:2-19. Mat, 12:26.
 2. Māsha gaw yubak galaw ai shaloi shi gaw Kārai Kāsang hpe ninghkap nna, Kārai Kāsang a ahkang aya hpe nyet kau let, Kārai Kāsang a up hkan lam hpe kābai kau wu ai. Babela hta māsha ni gaw Kārai Kāsang a ahkang aya hpe lämu ga ntsa hta na dawm la kau na mätu Kārai Kāsang hpe chyawm ninghkap ma ai – Nin, 3:1-6. 11:1-9.
 - B. Satan gaw Kārai Kāsang a ahkang aya hpe ninghkap gumlang nna, māsha gaw Mädu hpe ninghkap gumlang ai lam hku nna Mädu a ahkang aya hpe shut hpyit tawt lai wa ai raitim, Kārai Kāsang gaw dai ninghkap lam hpe mätut nna grin nga shängun na n rai nga ai. Mädu gaw lämu ga ntsa hta Mädu a mungdan hpe gawgap na re – Shr, 11:15.
 - C. Ning gawn ta-wa a ningdang ai lam kā-ang dāju gaw kādai hta ahkang aya nga ai lam hte mätut manoi nga ai – 4:2-3.
 1. Anhte gaw; ahkang aya gaw Kārai Kāsang hte arau nga ai lam gwi gwi tsun ai hte Satan hpe ninghkap gäsar ai – Ksa, 17:24,30.
 2. Anhte gaw Kārai Kāsang a ahkang aya hpan de tinang hkum tinang yin la let, Kārai Kāsang a ahkang aya hpe jai lang hkan zing da ra ai – Mat, 11:25.
 - D. Ninghkap ai mära gaw kāga hpa mära hpan hta rai tim grau nna tsang ra nga ai – 1sa, 15:23.
- IV. Ahkang aya (gawng mälai ahkang aya) hte Kārai Kāsang hpe gawng mälai tai ya ai māsha gaw npu hta hpaw mädun da ai atsam mări ni nga ra ai.
- A. Shi gaw ahkang aya hpan yin la lam nga ra ai – Mat, 8:8-9.
 - B. Shi gaw tinang hta hpa ahkang aya mung n nga ai hpe chyē na ra ai – 28:18. 2Ko,10:8. 13:10.
 - C. Shi gaw Kārai Kāsang a ra shārawng lam hpe chye ra ai – Eph. 1:9,5:17.
 - D. Shi gaw tinggyeng myit hpe nyet kau ai wa rai ra ai – Mat.16:24.
 - E. Shi gaw Mädu Kārai hte lāngai sha rai nna, Mädu Kārai hte arau mätut manoi, hkau chyap ai kānawn māzum lam hta asak hkrung ra ai – 1Ko. 6:17. 1:9. 1Yhn.1:3.
 - F. Shi gaw kätä daw hkam sha lam hte seng ai wa n mai tai ai, tinang dinghkrai hkam sha lam hku sha gälaw ai lam n mai ai – 2Ko.3:5.
 - G. Shi gaw kāga māsha ni hte hpāran hpāreng ai lam hta mätšan dum läma ai lam hte myit ning mu kāba ai lam nga ra ai – Luk, 6:35. Mädun; Rom.5:15-16. 1Ko: 2:12.
 - H. Shi gaw Bai hkrung rawt ai lam hta nga ai māsha rai nna, Hkristu Bai hkrung rawt ai asak hta asak hkrung ra ai – 2Ko. 1:9. 4:14.
 - I. Shi gaw Kārai Kāsang man hta shāgrit shānem lam hpe la lang ra ai – Bhk. 14:5. 16:3-4,22,45. Mat: 11:29. Rom, 12:16. Luk, 14:7-11. 1Pe, 5:5-6.
 - J. Shi gaw shut hpyit roi nra gälaw lam ni hpe hkam shārang ai atsam nga ra ai – Pru; 16:7. Bhk; 14:2,5,9,27. Mat; 6:14-15. 1Ko,4:6-13.
 - K. Shi gaw tinang a ndang di lu ai lam hte teng man htap htuk ai lam hpe chye ai lam nga ra ai – Pru; 3:11. 4:6-7,10, 2Ko, 3:5. 1Ko, 15:10.
 - L. Shi gaw Kārai Kāsang hpe teng man htap htuk ai gawng mälai tai ai wa rai ra ai – Bhk. 20:2-13, 2Ko. 5:18,20. Eph.6:20.
- V. Ahkyak dik htum ai akyu hpyi lam hte Wenyi māsa lam nga ai akyu hpyi lam gaw ahkang aya a akyu hpyi ai lam rai nga ai – Mat.18:18, Mar.11:20-24.

- A. Ahkang aya a akyu hpyi ai lam gaw ahkang aya a ntsa mädung nga ai aming jaw ai lam re – Esa. 45:11. Mar. 11:20-24.
1. Ahkang aya a akyu hpyi ai lam gaw aming jaw ai akyu hpyi lam re – Esa. 45:11.
 2. Anhte gaw Kārai Kāsang a man hta namnak rawng ai, mānu dan ai akyu hpyi lam ni nga māyu ai rai yang, Kārai Kāsang man hta anhte gaw ahkang aya nga ai aming jaw ai lam nkau mi hpe jaw lu ai atsam nga ra ai – Mar. 11:23.
- B. Ahkang aya a akyu hpyi ai lam gaw mawn nsam lähkawng nga ai – gyit hkang ai lam hte raw kau ya ai lam rai nga ai – Mat. 18:18.
1. Yu māya akyu hpyi ai lam gaw Kārai Kāsang hpe gyit hkang na hte raw dat ya na mätu hpyi shawn ai akyu hpyi lam ni rai nga ai.
 2. Ahkang aya hte akyu hpyi ai lam ni gaw; anhte gaw ahkang aya hpe shaman ai hku nna gyit hkang ai lam hte raw dat kau ya ai lam gälaw ai akyu hpyi lam ni rai nga ai.
- C. Ahkang aya hte akyu hpyi ai lam gaw Mrk 11:20-24 a akyu hpyi ai lam hpe akyu hpyi ai rai nga ai – dai gaw Kārai Kāsang hpang de mädung ai akyu hpyi lam n re sha, “dai bum” de mädung ai akyu hpyi lam re – Kāji.23.
1. Ahkang aya hte akyu hpyi ai lam gaw Kārai Kāsang hpe läma ma gälaw na mätu hpyi ai lam nre, de mälai dai gaw Kārai Kāsang a ahkang aya hpe shaman nna, mang hkang ni hte yeng seng kau hkrum ai lam ni hpe hparan hpäreng na mätu dai ahkang aya hpe jai lang ai lam rai nga ai – käji.23.
 2. Ahkang aya hte akyu hpyi ai lam gaw Kārai Kāsang hpang de ading tawk hpyi shawn lam n rai nga ai, de a mälai dai gaw Kārai Kāsang a ahkang aya hpe ading tawk jai lang ai hku nna manghkang hpe hpäran hpäreng ai lam rai nga ai – Pru.14:15-27.
 3. Dang lu ai ni a ahkyak dik ai bungli gaw tingnyang a ahkang aya hpe lämu ga n-tsa de la sa wa na mätu re. Anhte dang lu ai ni byin māyu yang ahkang aya hte akyu hpyi na mätu hte dai bum hpe ga shäga na mätu anhte shärin la ra ai – Shr. 11:15, 12:10.
- D. Hpung gaw ahkang aya hte akyu hpyi ai shäloi dai gaw kätsan ga ntsa up hkang nga ai – Mat. 16:18.
1. Hpung gaw Satan hte seng ai lam mähkra a ntsa up hkang na mätu ahkang aya nga ai.
 2. Hpung gaw akyu hpyi ai lädat hku nna nat mätse ni a shämu shämawt lam yawng hpe dang lu kä-up lu ra nna, akyu hpyi ai lam hta up hkang ning ngai nga ai lam hpe shaman ai lam nga ra ai – Luk. 10:17-19. Mat. 18:18.
- E. Anhte gaw ahkang aya akyu hpyi lam hpe akyu hpyi māyu yang anhte shawng nnan tinang hkum tinang Kārai Kāsang a ahkang aya hpang yin la ra ai. Anhte gaw Mädu a mābyin mäsa hte seng nna Kārai Kāsang a ahkang aya hpang de yin la ai lam, anhte shäni shägu asak hkrung ai lam hte tätut re ai lam yawng hta Mädu a ahkang aya hpang yin la lam n nga yang, anhte gaw ahkang aya hte akyu hpyi lu na n rai nga ai – Esa. 45:11, 1Pe. 5:6, Shr. 22:1.
- F. Ahkang aya a akyu hpyi ai lam gaw sumsing hpe de a npawt hpang ai lam, lämu ga hpe de a jähtum na bandung hku nna tawn da ai – Smg.4:8, 6:10. Eph.1:22-23. 2:6, 6:18.
1. Ahkang aya hte akyu hpyi ai lam gaw sumsing kaw na ga ntsa de akyu hpyi ai lam rai nga ai. Dai gaw sumsing hte seng ai shära mäsa hta npawt hpang nhtawm sumsing kaw na ga ntsa de yu mat wa ai – 2:6.
 2. Npu de akyu hpyi ai lam gaw sumsing hte seng ai lam hta Hkristu jaw da ai tsang mädang hta tsap nga nna, Satan hpe ahkang aya hte aming jaw ai lam, shi a gälaw ai lam yawng hpe käbai kau ai lam, Kārai Kāsang mätsun da ai lam yawng gaw ngut kre hpring tsup ging ai lam ahkang aya hte ndau ai lam rai nga ai – Mat. 6:9-10.
- G. Akyu hpyi ai lam a tsang mädang gaw lung mat ai lam rai nna, akyu hpyi ai lam a ahkang aya mung lung mat ai lam re ai. Lung mat ai lam hta nga ai akyu hpyi ai lam yawng gaw ahkang aya a akyu hpyi ai lam ni rai nga ai – Eph. 2:6, 1:22-23.
1. Ahkang aya a akyu hpyi ai lam gaw lung mat ai tsang mädang hta tsap nga ai a jaw e aming jaw ai lam gälaw lu ai shi a mārang e akyu hpyi lam rai nga ai – Esa. 45:11.

2. Anhte gaw lung mat ai lam tsang mädang hta nga na rai yang anhte a akyu hpyi ai lam gaw Kărai Kăsang a hpăran hpăreng ai lam hte bung pre nga ai. Dai gaw Mădu a măt sun ai lam ni hpe jeyang gălăw ai lam rai na re – Shr. 8:3-5.
- H. Anhte gaw sūmsing seng ai tsang mädang hte sūmsing seng ai ahkang aya nga ai shăra de du wa nna, dai zawn ahkang aya mädun ai akyu hpyi lam ni hpe hpaw tsun lu ai lam nga wa ai shaloi, anhte gaw tingnyang ntsa hta nga nga nna, Mădu Kărai hte arau ning ngai nga lu ai – Eph. 2:5-6, Shr. 3:21, mädun; Eze. 1:26.
 1. Dai aten hta anhte akyu hpyi ai lam gaw ahkang aya mädun ai akyu hpyi lam sha n-ga, ning ngai nga ai kyu hpyi lam mung rai nhtawm, anhte akyu hpyi ai lam gaw Kărai Kăsang a hpăran hpăreng ai lam, Kărai kăsang a up hkang ai lam hpe jeyang gălăw ai lam rai wa ai – Rom. 5:17, Mat. 18:18, Shr. 8:3-5.
 2. Anhte gaw shărin la na mätu ra shawng lam nga yang, anhte gaw Kărai Kăsang a htani htana yaw măt sing hpe ngut kre hpring tsup ai lam a mätu dai zawn re akyu hpyi lam ni hpe hpaw tsun dan lu ai shăra de anhte du wa lu na rai nga ai – Eph. 1:10-11. 3:9-11.